PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Sąvaitraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 158 KETVIRTADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 11, 1937, TORONTO, ONTARIO METAI VI

ISPANIJOS LIAUDIES TEISMAS TEIS TROCKISTUS

Kanada Rengiama Anglijos Paramai

Seimas Atmetė Woodswortho Rezoliuciją, Reikalaujančią Laikytis Griežto Neutralumo

ESĄ NEGALIMA TAIP NEDRAUGIŠKAI ELGTIS

Ottawa, Vasario 6.—Kanados valdžia kas kart vis aiškiau pasirodo kaipo Anglijos imperializmo talkininkė. Ypatingai ji aiškiai tokia pasirodė svarstant Woodswortho patiektą rezoliuciją, kuri reikalavo nustatyti, kad Kanada laikysis griežto neutralumo, visai nežiūrint į tai, kas kariautų.

Mr. Lapointe nurodinėjo, kad Woodswortho rezoliuciją priimdama Kanada pasirodytų labai nedraugiška. Girdi, Kanada kitoms imperijos valstybėms pasakytų, kad Kanada joms nepadės, nežiūrint į tai, kaip joms būtų bloga.

Woodswortho rezoliucija buvo atmesta liberalų ir konservativų balsais.

Tuo pačiu laiku, užmiršdama tą gerąją savo širdį, Kanados valdžia nori uždrausti Kanados savanoriams vykti Ispanijos liaudies pagelbai. Turi pagaminus įstatymą, kurį žada patiekti seimui svarstyti ir priimti.

Kada reikėjo prisidėti prie sankcijų, kad padėti Etiopijai, tuomet Kanados valdžia stovėjo už neutralumą, o dabar, kada Anglijos imperija rengiasi karui su savo oponentais, Kanados valdžia kartu ginkluojasi ir rengia gyventojus.

Komunistų Partija visuomet stovėjo už kolektyvį taikos palaikymą. Neutralumas šiuo laiku nesąmonė. Bet Kanados valdžios politika eina kaip tik priešingai. Ji atsisakė nuo Tautų Sąjungos, nuo kolektyvių sankcijų, o jungiasi su Anglijos imperializmu, kuris jungiasi su reakcija.

KALBĖS PER RADIO IŠ LUSITANIA LAIVO

Kinsale, Airija, Vasario 6.—Išrastas naujas apsivilkimas, su kuriuo apsivilkus būsią galima nusileisti į Atlanto vandenyno dugną, kur randasi nuskendęs laivas Lusitania. Gegužės mėn. 7 dieną tos rūšies specialistas nusileisiąs į Lusitania su radio aparatu ir iš ten kalbėsiąs.

Laivas Lusitania nuskendo 22 metai atgal kartu su 1,198 keleiviais. Jį paskandino vokiečių submarinas.

Užginčyja Berlino ir Varšavos Pranešimus

Londonas, Anglija, Vasario 6.—Kadangi nekurie Anglijos ir kitų šalių laikraščiai persispausdino Berlino ir Varšavos paleistus melus apie "sukilimus ir areštus" Sovietų Sąjungoj, Sovietų Sąjungoj gyvenanti korespondentai įvairių kapitalistinių laikraščių griežtai užginčyjo.

"Pranešimai apie maištus visai nepamatuoti," rašo Daily Telegraph korespondentas. "Aš nemačiau mažiausio maišto Maskvoj jau kokie 8 metai."

Buvo paskelbta, kad studentai demonstravo šaukdami "Šalin Stalinas!" kad Vorošilovas susipyko su Stalinu, kad riaušėse keliolika žmonių užmušta, kad Lenino našlė Nadežda Krupskaja areštuota. Bet tai buvo Berlino ir Varšavos melas.

Woodsworthas Ragina Unijistus Politikuoti

Toronto, Vasario 8.—Pereitą naktį Strand teatre kalbėdamas, J. Woodsworth pareiškė, kad unijos labai atsiskyrę nuo politinio darbininkų judėjimo.

Jis pažymėjo, kad jei unijos aktyviai dalyvautų kovoje prieš valdžios planus militarizuoti Kanadą, tai planai būtų sugriauti.

Graham Spry pareiškė, kad CCF keis savo konstituciją taip, kad prie CCF afiliuoti galės ir unijos.

Komunistų Partijos tėmytojai išsireiškė, kad toks apsireiškimas CCF partijoj yra labai reikšmingas. Pirmiau socialistai priešinosi, kad unijos dalyvautų politiniame veikime.

Protestuoja Prieš Neteisingą Pasirinkimą

Toronto, Vasario 8.—Kadangi mokyklų komisija į mirusios narės Dr. Henderson vietą paėmė Mrs. P. Sandiford, penktam warde reiškiasi didelis bruzdėjimas ir protestai prieš tai.

Sulyg iki šiol buvusių papročių, visuomet buvo imama į mirusio vietą tas kandidatas, kuris išeidavo sekančiu laike rinkimų. Gi pereitais metais balsų skaičiumi antra buvo Annie Bullar, komunistų kandidatė. Jai pripuolė užimti Dr. Henderson vietą, bet komisija ją aplenkė, o paėmė kitą.

Daily Clarion Pasiuntė J. Watts Ispanijon

Toronto, Vasario 8.—Kaip jau yra žinoma, Daily Clarion turi savo korespondentą Maskvoje, kuris suteikia teisingas žinias iš Sovietų Sąjungos. Šiomis dienomis Daily Clarion pasiuntė į Ispaniją draugę J. Watts, kuri rašinės teisingiausias žinias iš Ispanijos.

Savo korespondentus turėti tokiose vietose, kur eina klasiniai susikirtimai, verčia tas, kad kapitalistinės žinių agentūros labai neteisingai rašo apie įvykius. Jos dažniausia paduoda darbininkų priešų teikiamas žinias, kurios visokiais būdais niekina liaudį.

J. Watts išvykimas į Ispaniją svarbus ir Liaudies Balsui, nes jos teikiamomis žiniomis jus galima pasinaudoti ir kiems laikraščiams, ginantiems Ispanijos liaudį ir jos reikalus.

"Sugrąžinkite Mūsų Vaikus," Šaukia Motinos

Londonas, Vasario 8.—Daily Herald žiniomis, Vokietijoj pasireiškiąs didelis bruzdėjimas prieš Hitlerio avantūras Ispanijoj.

"Sugrąžinkite mūsų sūnus iš Ispanijos," šaukiančios vokietės motinos Vokietijos miestuose.

Daugelis vokiečių motinų gavę pranešimus, kad jų sūnai žuvo per manievrus. Bet iš tokių pranešimų esą aišku, kad jie žuvę Ispanijoj, nes nei vienai motinai neleidžiama matyti lavoną ar bent kapą savo sūnaus.

KANADIŠKOS FIRMOS PARDUODA FAŠISTAM NITRATĄ

Ottawa, Vasario 7. — T. O. Douglas, CCF atstovas, seime pareiškė, kad kanadiškos firmos, su žinia King valdžios, parduoda Ispanijos fašistams įvairius maisto produktus ir karo medžiagą.

Jis faktais nurodė, kad Kanados eksportas į ispanišką Moroką pastaruoju laiku smarkiai pakilo. Ypatingai žymiai padidėjęs nitrato gabenimas.

Pirmaeiliai Liaudies Balso Udarninkai

A. Keršys

P. Matulaitytė

P. Zuikis

Ne vienas Liaudies Balso skaitytojas su nekantrumu laukėt galūtinų žinių apie udarninkų lenktynių rezultatus. Redakcija ir administracija taip pat nervus įtempusios tėmyjo, kas lenktynes laimės. Pasirodo, lenktynėse laimėtojum išėjo draugas **A. Keršys**, montrealietis. Jis laimėjo kelionę į Torontą ir atgal. Antrą vietą laimėjo draugė **P. Matulaitytė**, taipgi montrealietė. Trečią—draugas **P. Zuikis**, timansietis. Antras ir trečias udarninkas taipgi gaus dovanas. Kiek kuris gavo vienetų—matysite iš vajininkų lentelės. Kitų daug pasidarbavusių udarninkų paveikslai tilps vėliau.

Generolas Kleber Pateko Nelaisvėn

Generolo Liano Kariuomenė, Užimdama Malaga Uostą, Sugriebė Generolą Emilio Kleber ir Kitus Lojalistų Vodus

ISPANIŠKIEMS FAŠISTAMS PADĖJO TŪKSTANČIAI ITALIŠKŲ FAŠISTŲ ATGABENTŲ IŠ ITALIJOS

TORONTAS KAS MINUTĘ SUVALGO PO 225 KIAUŠINIUS

Toronto, Vasario 6. — Torontiečiai per metus suvalgo 156,000,000 kiaušinių arba po 225 kiaušinius kas minutę.

Torontiečiai kas metai suvalgo po 20,000,000 svarų sviesto, 2,500,000 svarų sūrio, 50,000,000 svarų jautienos. Bendrai įvairios mėsos per metus torontiečiai suvalgo 94,000,000 svarų.

Sako Ginkluojasi Kovai Prieš Komunistus

Otawa, Vasatrio 8. — Kada Kanados valdžia seime pareikalavo 34 milijonų dolerių apsiginklavimui, Kvebeko provincijos atstovai sukėlė didelį triukšmą prieš tai. Bet dabar tie atstovai ne tik nesipriešina, bet karštai pritaria. Del tokio tų atstovų atsimainymo korespondentai pradėjo teirautis ir surado štai kokią priežastį tos permainos:

Kariuomenė ir ginklai esą reikalingi kovai prieš komunizmą.

Kas tiems atstovams tokią idėją davė, ar pati valdžia, ar partijų vadai, sunku pasakyti, bet išvada daroma, kad ir valdžia ir partijos esą tokiai idėjai labai artimos.

Tuose ganduose gali būti daug tiesos. Ginklai kapitalistams reikalingi ir prieš savo šalies darbininkus.

Prezidento Cardenas Partija Už Suvienytą Frontą

Mexico City, Vasario 6.—Tautinė Revoliucinė Partija, kuriai priklauso Meksikos prezidentas Cardenas, į Meksikos Darbininkų Konfederacijos pasiūlymą atsakė, kad sutinkanti pasirašyti po suvienyto fronto sutartimi, tai yra stoti į suvienytą frontą.

Laukiama labai plataus suvienyto fronto. Tikimasi, kad ir valstiečių partija prisidės.

Meksikoj, kaip ir kitose šalyse, fašistinis raugas suokalbiauja prieš liaudį. Tas ir verčia ją vienytis.

Reikia Reikalauti, Kad Valdžia Gelbėtų Jo Gyvybę

Gibraltar, Vasario 8. — Čia gauta žinių, kad generolas Emilio Kleber, kuris apleido Madrido frontą ir nuvyko komanduoti Malaga uosto gynėjams, yra suimtas. Generolo Liano kariuomenė, tūkstančiams itališkų fašistų padedant, užėmė Malaga miestą ir uostą ir sugavo lojalistų komandierių laivą, kuriame buvo generolas Kleber ir kiti lojalistų vadai.

Fašistų gaujos įsteigę net kelis tribunolus, kurie "teis" visus marksistus ir šaudys. 5,000 demokratinės minties žmonių grumoja sušaudymas.

Generolas Emilio Kleber Yra Torontietis

Toronto, Ont., Vasario 9. — Kadangi generolas Emilio Kleber yra Kanados pilietis, gyvenęs Toronte, Kanados darbininkų vadai šaukia visas darbininkų organizacijas ir unijas siųsti reikalavimus Kanados valdžiai, kad jį dėtų pastangas išgelbėti Kleber gyvybę. Jei Kanados valdžia nedarys spaudimo, aišku, fašistai jį sušaudys.

Woodswortho Atsakymas

Toronto, Vasario 9.—Kai tik buvo gauta žinių, jog gen. Kleber pateko nelaisvėn, Daily Clarion redaktorius, draugas Leslie Morris, pasiuntė telegramą Woodsworthui, CCF vadui ir CCF seimo frakcijos vadui, ragindamas jį, kad spaustų valdžią gelbėti generolą Kleber. Woodsworthas atsakė telegrama sekančiai:

"Savanoriai vyksta ant savo atsakomybės. Kanados valdžia, kuri atsisako išduoti pasus į Ispaniją, negali būti prašoma duoti apsaugą."

Tokiuo atsakymu labai nepatenkinti ir CCF kliubai ir unijos, reikalaujančios gelbėti Kleber.

"Šalin rankos nuo gen. Kleber!" pareiškė John Noble, Toronto Trades and Labor Council prezidentas.

Fort Erie, Ont., Vasario 9.—Portugalija užsakė 6 kariškus orlaivius. Manoma, kad del Ispanijos fašistų.

FEDERALĖ VALDŽIA KARALIAUS KARŪNACIJAI IŠLEIS $232,000

Ottawa, Vasario 6.—Federalė valdžia paskyrė $35,000 padengimui federalės valdžios atstovų išlaidų sąrišy su karaliaus Jurgio V karūnacija. Be to, $190,000 paskyrė kitoms išlaidoms, kurios pasidarys sąrišy su gabenimu apie 300 kareivių ir kita.

Fašistai Atnaujina Puolimus Ant Madrido

Madridas, Vasario 9.—Fašistai jau kelintą kartą puola Jarama upės slėnį, kad prisiartinti prie kelio, kuris eina į Valenciją. Tačiau lojalistai vis atmuša. Lojalistų komanda griežtai užginčyjo, kad minėtas kelias nukirstas. Tačiau jei ir tą kelią užkirstų, lojalistai susisieks su Valencija kitais keliais.

Lojalistų žiniomis, puolimuose dalyvauja daug vokiečių. Visuose frontuose pastebimas didesnis skaičius vokiškų ir itališkų fašistų.

Valencija, Vasario 9. — Lojalistų valdžia gavo žinių, kad iš Malaga miesto bėgančius lojalistus apšaudė Italijos ir Vokietijos laivai. Malagos paėmime dalyvavę 20,000 italų ir 3,000 nazių. Begindami miestą lojalistai sudaužę 100 italų tankų.

Nežinomas fašistų laivas apšaudė Barcelonos uostą.

SUŽEISTA 30 ASMENŲ SUSIKIRTIMUOSE TARP ŽYDŲ FRAKCIJŲ

Jeruzalem, Vasario 4.—Žydų apgyventame mieste, Tel Aviv, įvyko didelis susikirtimas tarp dviejų žydų frakcijų, kairiųjų zionistų ir dešiniųjų zionistų, per kurį buvo sužeista 30 asmenų. Šeši sužeisti gana sunkiai.

LAUKIA 38 VAIKO

Brooksville, Fla., Vasario 6.—Ambrose Hilliard Douglas, 92 metų amžiaus negras, 37 vaikų tėvas, pašalpos viršininkams pranešė, kad tuoj bus dar vienas Douglas.

Liaudies Milicija Kaltina Kontrevoliuciniam Darbe

Slaptai Rengėsi Nuversti Suvienyto Fronto Valdžią ir Parduoti Ispaniją Fašistams

UŽDARĖ JŲ LAIKRAŠTĮ IR RADIO STOTĮ

Madridas, Vasario 8.—Čia susirinko posėdžiui Liaudies Politinis Teismas, kuris teis daugelį Ispanijos liaudies priešų, kurie buvo sulaikyti.

Teisiamųjų tarpe bus daugelis Franko šalininkų, sugautų dirbant fašistų naudai.

Tačiau svarbiausi prasižengeliai bus trockistų vadai, kurie kartu tinami kontrevoliuciniame veikime, suokalbiavime nuversti lojalistų valdžią.

Ahora, apvienyto socialistinio jaunimo laikraštis, paduoda šiuos tų kontrevoliucionierių prasižengimus:

1) Dirbo sugriovimui suvienyto fronto.

2) Kenkė valdžiai organizuodami sabotažą.

3) Būdami agentais imperialistinio fašizmo, dirbo Ispanijos liaudies pardavimui fašistams.

4) Stengėsi apginti trockistinius žmogžudžius ir visus Ispanijos respublikos priešus.

Liaudies milicija uždarė trockistų radio stotį ir cenralinį organą "The Red Combatant."

Šiuo teismu labai susirūpinę Trockio gynėjai, nes manoma, kad šis teismas galutinai sudaužys jų pastangas nuplauti kruvinas trockistų rankas ir užmaskuoti jų fašistinį veidą.

ANGLIJOS MINISTERIŲ VIDURIAI NEVIRŠKINA

Londonas, Vasario 7.—Sakoma, kad Anglijos ministeriai nesijaučia gerai šiomis dienomis. Atrodo, kad jų viduriai nevirškina gerai.

Priežastis tos nesveikatos turi ryšius su trockistų prisipažinimais laike teismo. Vienas laikraštis nurodo, kad ministerius baimė ima, ar neišplepėjo tie trockistai apie Anglijos ryšius su tais trockistais. Vienas iš tų trockistų tarnavęs Anglijos slaptajai žvalgybai ir teikęs žinias apie Sovietų Sąjungą.

Sulyg The Week padavimo, to trockisto draugystė su Anglijos atstovybės valdininku padėjus Sovietams sučiupti tą "paralėlinį centrą."

SOCIALISTINIO LAIKRAŠČIO ĮSTEIGĖJAS PEIKIA TROCKIO GYNĖJUS

New York, Vasario 6.—J. R. McMahon, Socialist Daily Call įsteigėjas, sako jam tiesiog gėda žiūrėti į tuos socialistus, kurie sušilę darbuojasi Trockio išteisinimui. Jis ragina socialistus vyti iš savo tarpo tuos fašistų talkininkus.

REDAKTORIAI, ARTISTAI META TROCKIO KOMITETĄ

New York, Vasario 8. — Iš Trockio Gynimo Komiteto atsitraukė New York Herald Tribune literatinis redaktorius Lewis Gannett, ir garsus artistas Sam Jaffe. Jie nurodo, kad tas komitetas virto Trockio įrankiu skleidimui priešsovietinės propagandos.

VM. GREEN LIEPIA IGNORUOTI UNIJĄ

Washington, Vasario 8.—Darbo Federacijos prezidentas, William Green, telgrafavo gubernatoriui Frank Murphy, kad federacija netoleruos United Uutomobilie Workers unijos. Kitaip sakant, įsakė nesiskaityti su ja ir nesiderėti. Tai tas pat, kaip skebavimas.

MEKSIKOS KOMUNISTAI REIKALAUJA SUVALDYTI TROCKĮ

Mexico City, Vasario 5.—Meksikos Komunistų Partija pasiuntė pareiškimą prezidentui Lazaro Cardenas, kuriame reikalauja priversti Leoną Trockį laikytis prižado nesikišti į Meksikos reikalus. Pareiškime nurodo, kad Trockis varo propagandą per savo sekretorių Bertram Wolf, kuris yra Amerikos pilietis.

Gelžkeliečiai Rengiasi Generaliam Streikui

Montreal, Vasario 8.—Čia susirinko tarptautinių gelžkeliečių unijų komitetas iš 17, kuris išdirbs planus gelžkeliečių generaliam streikui, kuris įvyks po to, kai pasibaigs balsavimas.

Unijų vadai apskaičiuoja, kad 98 nuošimčiai gelžkeliečių pasisakys už streiką del atšaukimo algų nukapojimo ant 10 nuošimčių.

Minimas komitetas išdirbsiąs planą, kad streikieriai gražiai apleistų darbą be jokių nuostolių kompanijoms.

Tai bus didžiausias streikas Kanados istorijoj, nes jis apims 117,000 gelžkeliečių.

NESUSITARĖ GELŽKELIEČIŲ REIKALAIS

Ottawa, Vasario 9.—Pasitarimas tarp darbo ministerio Rogers ir gelžkeliečių atstovo Chase iširo. Tokiu būdu gelžkeliečių streikas turės įvykti, jei nebus daromos naujos pastangos.

Dr. Norman Bethune Paketas į Komendantą

Toronto, Vasario 8.—Dr. Bethune telegramoj Daily Clarion redakcijai rašo:

"Mums pasisekė sujungti visas ispaniškas kraujo perliejimo vienutes po mūsų vadovybe. Mes dabar aptarnaujame 100 ligoninių ir sužeistųjų surinkimo stočių išilgai Madrido frontą ir šimtą mylių nuo Del Centro sektoriaus fronto.

"Naujas kanadiškos medikalės vienutės vardas yra Institute Hispano Canadiense de Transfusion de Sangre. Aš esu paskirtas vyriausiu direktorium, kas yra didelė garbė Kanados darbininkams, ir pakeltas į karinį komendantą."

Jam padeda 25 darbininkai, haemotologistai, bakteriologistai, gydytojai, sesutės ir kiti.

EMPIRE COTTON MILLS STREIKAS PASIBAIGĖ

Welland, Vasario 9.—Empire Cotton Mills darbininkai nubalsavo grįžti darban, kuomet kompanija sutiko šiek tiek nusileisti. Sulyg sutarties, visi darbininkai bus priimti atgal be jokių diskriminacijų. Taipgi bus leidžiama prigulėti prie unijos, pripažįstami šapų komitetai ir būsią pakeltos nekuriems algos.

Darbininkai išstreikavo 6 sąvaites. Streikavo apie 850 darbininkų.

IŠRINKO VALDYBĄ IŠ MAINIERIŲ

Blairmore, Alta., Vasario 9.—Į šio miestelio valdybą išrinkti visi progresyviai mainieriai. Majoru išrinktas komunistas Enoch Williams.

Jau kelinti metai, kaip šis miestelis valdomas progresyvių žmonių.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SĄVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $2.00; pusei metų $1.00. Visur kitur metams $2.50; pusei metų $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTUVĖS

Šešioliktą vasario bus apvaikščiojamos Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvės. Aišku, jas apvaikščios ir Kanados lietuviai, po bendro fronto vėliava, kuri buvo iškelta Kanados Lietuvių Kongrese, Montreale. Tai svarbios sukaktuvės visiems lietuviams.

Lietuvos nepriklausomybės šventė lietuviams primena galą tam Rusijos režimui, kuris per tiek metų kankino lietuvius visokia priespauda. Buvo draudžiama lietuviškas knygas skaityti. Mokyklose lietuvių vaikai buvo mokinami rusiškai, vaikams nesuprantama kalba. Valstiečių žemės buvo atimamos ir atiduodamos atvežtiems rusams. Bažnyčios verčiamos į provoslavų ar stačiatikių bažnyčias. Nepriklausomybės paskelbimas padarė tam režimui galą.

Bet tuo pačiu laiku Lietuvos nepriklausomybės šventė sukelia širdyse naujus skausmus. Tie lietuviai, kurie liejo kraują už Lietuvos nepriklausomybę, šiandien kenčia dar sunkesnį režimą. Gauja fašistų užgrobė valdžią ir pamynė po kojų visų Lietuvos žmonių teises. Uždarė visas liaudies partijas ir organizacijas, suvaržė spaudą. Sauja valdininkų skęsta rojuje, o plačiosios masės gyvena didžiausiame skurde ir suvaržyme. Lietuvos kalėjimuose pūsta daugiau lietuvių, negu kad jų puvo prie carų.

Minint Lietuvos nepriklausomybės sukaktuves reikia paaštrinti kovą prieš lietuviškus carus, kurie žiūri tik savo gerovės, o į Lietuvos nepriklausomybę ir jos gyventojus nekreipia jokios domės. Reikia sustiprinti kovą prieš juos, kaipo prieš liaudies pavergėjus, kurie teikia pagelbą Ispanijos fašistams, pardavusiems Ispanijos nepriklausomybę.

BRAZILIJOS LIETUVIAI KENČIA TERORĄ

Brazilijos lietuvių darbininkų laikraštis, Mūsų Žodis, atsišaukime į skaitytojus iškelia viršun, kokiose sąlygose Brazilijos darbininkai gyvena. Mūsų Žodis rašo:

"Jau virš metai laiko, kai gyvename karo stovyje, kurį mums visiems Brazilijos darbininkams paskelbė tironas Vargas. Per tą laiką mes netekome daug aktyvių draugų. Iki šioliai vien tik išdeportavo penkiolika asmenų; keletui prisiėjo iš miesto prasišalinti, nes buvo žvalgybos gaudomi."

Vietiniams reakcionieriams padeda lietuviai šnipai, pavyzdžiui, Jonas Gerulaitis, Vladas Sesickis ir Pranas Kauneckis. Gerulaitis 1932 metais žvalgybai išdavęs slaptą Darbininkų Žodžio spaustuvėlę ir prie jo dirbusius draugus. Jo pasidarbavimu buvo 20 lietuvių ištremta "Ilha Grande" salon.

Nežiūrint to, draugai braziliečiai savo darbą tęsia. Mūsų Žodis, leidžiamas Komunistų Partijos Lietuvių Frakcijos, žada išeiti reguliariai.

STIPRINKIM ALDLD KANADOJ

"ALDLD—darbininkiškos apšvietos žibintas," rašo Laisvė "Tai vienintėlė tos rūšies organizacija lietuviškam pasaulyje. Per 20 metų gyvavimo ji davė skaitytojui virš 40 knygų; ji aprūpina savo narius (per pastaruosius kelis metus) bertainiu žurnalu 'Šviesa.' Ji remia visokias darbo žmonių kovas už geresnę buitį už laimingesnį gyvenimą. Ji (kuopos, apskričiai) skleidžia apšvietą prakalbomis, paskaitomis. Ji plečia kultūrą vaidinimais, koncertais ir kitokiomis pramogomis, kurių čia nesiimame išskaičiuoti

"Šiai organizacijai reikalinga, todel, mūsų visų parama. Įtraukim šimtus lietuvių darbininkų josios eilėsna.

"Be to, šis vajus neturėtų būti tiktai vajum už naujus narius. **Tai turėtų būti vajus ir už bendrą apšvietos skleidimą, už skleidimą ALDLD ir kitų mūsų leidyklų išleistų knygų ir laikraščių bei žurnalų.**

"Reikia eiti per stubas ir skleisti apšvietą, traukti ALDLD eilėsna lietuvius darbo žmones, padėti jiems kultūrintis, šviestis ir patapti kovotojais už naują gadynę."

Ištikro, ALDLD ir Kanadoj lošia svarbią rolę ne tik lietuvių darbininkų judėjime, bet ir visame Kanados darbininkų judėjime. ALDLD kuopos daug prisideda prie bendro judėjimo. Už tai per šį vajų turi būti sumobilizuotos visos jėgos ALDLD budavojimui ir apšvietos skleidimui.

TOLIMESNĖS UŽDUOTYS

Liaudies Balso vajus jau pasibaigė. Jis pasibaigė su puikiais rezultatais. Su tokiais rezultatais, kokių niekas nesitikėjo. Kvota išpildyta su kaupu ir aukomis ir skaitytojais. Liaudies Balso darbininkams labai smagu, kad Kanados lietuviai taip tampriai kooperuoja ir tinkamai atsako į atsišaukimus.

Negalima praeiti nesuminėjus ir udarninkų, kurie tiek daug dirbo vajaus laike. Be jų darbo vajus nebūtų buvęs toks pasekmingas. Ne tik laikraštis, bet ir organizacijos, kurioms jie priklauso, turi jiems dėkoti už tokį puikų darbą.

Gauta parama bus tinkamai sunaudota laikraščio gerinimui. Bus dedamos pastangos įvairinti jį ir papuošti paveikslais. Prie to, kviečiami visi skaitytojai atsiliepti su patarimais ir nurodymais, kas reikia taisyti, kokių raštų daugiau, o kokių mažiau dėti, kokių dadėti, o kuriuos išmesti. Skaitytojų nuomonės redakcijai labai reikalingos. Rašykite į skaitytojų skyrių laiškus. Kas bus galima išpildyti, bus dedamos pastangos išpildyti; ko nebus galima išpildyti—bus paaiškinta, kas trukdo.

BŪTŲ DIDELĖ GĖDA KANADOS VALDŽIAI

Kanados valdžia yra suformulavus įstatymo projektą, kuriuomi norima uždrausti savanoriams vykti į Ispaniją liaudies valdžiai padėti. Tą įstatymą žada patiekti seimui svarstyti ir priimti.

Jeigu Kanados seimas tokį įstatymą priimtų, tikrai užsipelnytų didelį papeikimą. Kuomet jau yra labai gerai žinoma, kad Vokietija su Italija atvirai remia sukilėlius, griebtis tokių priemonių prieš savanorius yra labai negražu. Koks gi čia gali būti neutralumas, kuomet kitos šalys remia fašistus. Uždraudimas savanoriams vykti reikštų prisidėjimą prie liaudies pasmaugimo, jeigu fašistai ją nugalėtų.

Daugelis organizacijų ir unijų jau užprotestavo prieš tokį užsimojimą, bet ir verta. Kurios dar to nepadarė, turėtų skubintis tai padaryti.

JAPONIJOJ ĮSIGALI MILITARIZMAS

Pastaruoju laiku Japonijoj įvyko lyg koks perversmas, kuris Japonijos valdžią atidavė į militaristų rankas.

Kada seimas susirinko, jo liberališkesni atstovai smarkiai kritikavo ministerių kabinetą del jo vedamos politikos, ypatingai už sutartį su Vokietija. Del to ministerių kabinetas rezignavo. Kuomet imperatorius paskyrė liberališkesnį žmogų sudarymui naujo ministerių kabineto, armijos vadai pasipriešino. Mat armija skiria karo ministerį. Atsisakius jai skirti ministerį, niekas negali sudaryti kabineto. Panašiai ir įvyko. Delto imperatorius buvo priverstas paskirti generolą Hajašį, kuris ir sudarė kabinetą veik iš generolų ir admirolų.

Dabar reikia tikėtis dar agresyviškesnės politikos iš Japonijos pusės linkui Sovietų Sąjungos ir Chinijos. Jau dabar laikraščiai rašo, kad Japonija davė įsakymą Chinijai imtis griežtų priemonių prieš komunistų distriktus. Girdi, jei Chinija nieko nedarys, tai Japonija darys. Karo pavojus Rytuose dabar padidėja.

Kas Rašoma Kituos Laikraščiuos

Kapitalistinės Sistemos Vaizdas

Prie Tautų Sąjungos veikiąs komitetas kovai su krize paskelbė, kad per vienerius metus pasauly 2 milijonai 400 tūkstančių žmonių badu mirė, 1 milijonas 200 tūkstančių iš skurdo galą sau pasidarė.

Toliau pranešime skaitome, kad turtuoliai kapitalistai, nenorėdami pramonės gaminių nupiginti, sunaikino 2,500 tūkst. vagonų ryžių, 270 tūkst. vagonų kavos ir k. Viso kapitalistai sunaikino 8 milijardams 438 mil. 840 tūkst. įvairių gaminių.

Jeigu šie produktai būtų buvę atiduoti neturtingiems žmonėms, tai būtų pakakę 4 milijonams gyventojų pragyventi ir nebūtų tų savižudybių. — (Vilniaus Žodis, sausio 16, 1937 m.).

* * * * *

Ir Jis Norėtų Tokios Galios

Amerikos Jungtinėse Valstybėse, kad ir labai demokratingos, valia prezidento yra betgi labai svari. Prieš jį, o ne prieš kongresą, ne prieš tautos atstovybę, yra atsakingi jo statomieji ir paleidžiamieji ministeriai, ten vadinami sektoriais. Prezidento **veto** įstatymui, priimtam atstovybės, yra galingas. Kai nesutinka po juo pasirašyti, tai grąžinamas atstovybei, kad iš naujo apsvarstytų. Ir tik ¾ atstovų balsų vėl priimtas turi būti pasirašytas prezidento. —(A. Smetona, Trimite, sausio 14,1937 m.).

* * * * *

Vieniem Mirtis, Kitiem Milijonai

Labai didelis skirtumas tarp tų, kurie atidavė savo gyvybę pareitam kare, ir tų, kurie tiktai paskolino pinigų. Pirmieji atidavė viską, ką jie turėjo—savo gyvybę — jų manymu, kilniam tikslui, o antrieji tik paskolino kiek savo pinigų už didelius nuošimčius.

Nuo antrų pereito karo metų už tas paskolas jie tiktai nuošimčių gavo $1,953,464,614, — $254,046,962 daugiau, negu Kanada išleido kariškai medžiagai laike pereito karo.—(Daily Clarion, vasario 2, 1937 m.).

* * * * *

Gindami Trockistus Sau Bloga Daro

Amerikos Socialistų Partija pirmiau bent kalbėjo apie bendrą frontą, o dabar priešinasi. Delko?

Earl Browder davė į tai gerą atsakymą: **Socialistų Partija apsinuodino trockizmu.**

Trockio įsakymu, jo grupės visur likvidavosi ir trockistai sulindo į socialistų partijas, kur juos priima.

Amerikos Socialistų Partija ir taip nebuvo tvirta, bet kada sugėrė trockistus, pavojingai pakirto savo gyvybę.

Kaip Socialistų Partijai, taip ir lietuviams socialistams, trockistai padeda tik labiau atsiskirti nuo visko, kas yra pažangaus, pasidaryti sektantais, atsiskirti nuo masių darbo žmonių.—(A., Vilnyj, vasario 4, 1937).

Kas Yra Rašoma Liaudies Balsui

Gerb. Redakcija:—

Tegul bus pagarbintas Liaudies Balsas — tokie linkėjimai nuo lietuvių iš sostinės. Čia kartu prisiunčiam $5.35 ir prašom dovanoti, kad pervėlai ir mažesnė dovana, negu anais metais. Kaip žinot, čia neturime jokios lietuviškos organizacijos, tai kurie dirbam—dirbam ukrainiečių tarpe, jų organizacijose ir kiekvieną mėnesį turime skirtingus vajus ir aukų rinkimus. Bet ir savo tautos švietėjo Liaudies Balso nepamirštam ir nepamiršim.

Draugiškai,
R. Degutis

Ottawa, Ont.

Brangūs Draugai!

Nuobodus mano gyvenimas kempėse, nes nelanko manęs Liaudies Balsas ir tuo kartu neturiu iš ko atsinaujinti prenumeratą. Jei galite, tai pradėkite siuntinėti, o aš pasižadu apsimokėti pirmai progai pasitaikius.

Draugiškai,
T. Dedūra

Fort Assinibaine, Alta.

MARKSIZMO VYKDYTOJAS IR SOVIETŲ SĄJUNGOS LIAUDIES VADAS

Juozapas Stalinas—Kurio vadovybėje budavojamas socializmas Sovietų Sąjungoj, už ką visi darbininkų priešai labai neapkenčia jo. Ypatingai dabar nori apjuodinti jį už tai, kad Sovietų valdžia nubaudė trockistus, fašizmo. agentus.

Robert Minor

Penktas Pulkas

Ispanijos komunistų partija laike prasidėjimo civilinio karo nebuvo atstovaujama valdžioje, nes ji buvo viena iš mažiausių partijų tarp daugelio didelių Ispanijos politinių partijų. Bet ji buvo aiškiai vedama ir daugiausia turėjo dršos ir pasirįžimo iš visų Ispanijos politinių organacijų.

Apsigynimui nuo fašistų, reikėjo disciplinuotos tarpusavyj sutariančios armijos, kuri pačioje pradžioje kovos turėtų pakankamai veiklumo ir atsparumo ir būtų pajėgi sutraukti krūvon tuo laiku išblaškytas jėgas ir jas greitu laiku pastatytų po disciplina ir vieninga komanda. Komunistų partija, po obalsiu suteikti demokratijai pergalę, pasiėmė kaipo koncentracijos tašką, sustiprinti vieną pulką. Ji išsirinko penktąjį pulką.

Nors komunistai tarnauja visuose pulkuose ir kuopose, komunistų partija sukoncentravo atydą ant penkto pulko. Numeris "penktas" tais laikais nieko nereiškė, nes buvo to pulko toks eilės numeris. Bet dabar "Penktas Pulkas" tapo žavėjančiu vardu Ispanijos militarinėj istorijoj. Komunistų partija į Penktąjį pulką pasiuntė geriausius žmones savanoriais, kuriuos išrinko patys kareiviai savo politiniais komisarais ir vadais.

Tarp paskirtųjų žmonių į Penktąjį pulką buvo ir Carlos Contreras, kuris tapo populiariškiausia figura ir vadu visoj Ispanijos armijoj. Carlos Contreras savo laiku buvo emigracijoj Detroite ir vėliau Čikagoj. Jis įstojo į Amerikos Suvienytų Valstijų Komunistų Partiją.

Ir štai jis dabar randasi apkasuose pas Madridą. Kiekvienas kareivis, komandierius, kiekvienas valdžios oficialas, visi jį vadina Carlos.

Po Carlos politine vadovybe, kuris greitai pakrypo į pulko politinio viršininko padėtį ir dirbo kaipo militariškas ekspertas, dalykai pradėjo gerėti. Visi nervus gadinanti supainiojimai, nevalumai ir apkasų nubiednėjimai pradėjo pranykti visur, kur tik Penktas pulkas pasirodė. Laisvos minutės buvo skubiai sunaudojamos del apkasų taisymo. Senosios tiesios apkasų linijos pavirto zig-zagais ir užkirto priešui kelią kirsti kareivius iš šono. Apkasai tapo apšvarinti ir net įtaisytos išeinamosios.

Kareiviai pradėjo surasti, kaip įdėti į šautuvus šovinius be susitrukdymų, ir greitai atsirado reikalingumas įsigyti durtuvų. Tokie žinojimai kareiviams daug reiškia. Kareiviai be durtuvų gerai nesijaučia. Jūs atsisėskite apkasuose be durtuvų po artilerijos ugnia ir nepaisančiai laukite pusgirčių užsienio legionierių durtuvų atakos, žinosite ką reiškia.

Jie atbėgs su ilgais blizgančiais durtuvais, prie to turėdami revolverių ir rankinių granatų, jūs būsite bejėgiai ir net mintyse negalite įsivaizdinti baisių pasekmių. Jei jūs neturite ant šautuvo durtuvo ir turite tik keletą šovinių, neturite revolverių, rankinių granatų, jūs tuomet turite išsiimti visus šovinius ir pertikrinti, kad kiekvienas šovinys būtų tinkamo numerio—tada jūs gerai jausitės laukdami atakos.

Ir mažasis komunistų partijos narių branduolys Penktam pulke visus tuos dalykus pasiėmė savo užduočia—suorganizavo, kad viskas būtų savo vietoje.

Maisto daviniai, kurie imami iš tų pačių krautuvių ir kitiems pulkams, greitai buvo susistematizuotais. Pirmiau gaudavo sardinių ant visos sąvaitės, pabadavus kokias tris dienas gaudavo davinį druskos ir pipirų sekančiai sąvaitei ir daugiau nieko. Greitai buvo įvesta sistema ir tvarka; greitu laiku Penktajam pulkui tapo suorganizuotas geras maistu aptarnavimas, proporcingai išdalinama duona, mėsa ir kaip kada po truputį raudonojo vyno.

Pamatė Pagerinimus

Penkto pulko kareiviai negalėjo nepamatyti, kad Carlos Contreras ir komunistų branduolys padarė didelius skirtumus nuo kitų pulkų ir įkvėpė organizuotumą ir discipliną. Šis nėra žeminimui tikrųjų militariškų komandierių, kurie irgi tapo garbingais ir galingais žmonėmis, bet civiliniam kare išvesti iš suirutės ir grąžinti tvarką yra didelis politinis darbas, reikalaująs pasitikėjimo.

Kiekvienas pradėjo geriau kovoti, nes pasisekimai atsiekti. Penktasis pulkas pradėjo gauti plienines šalmas, nekurios buvo atimtos iš užsienio legionierių. Nelavintieji civiliai nenorėjo dėtis ant galvų plieno šalmas. "Per sunkios," buvo visuotina pajauta. O gausus galvų sužeidimas skatino prie apsirūpinimo šalmomis.

Jie Įvedė Pasižadėjimų Sistemą

Po geros pradžios, Penktajam pulke pasirodė spausdinta pulko štabe literatūra, kaipo pulko dienraštis, visokios formos rašiniuose. Kareiviams buvo aiškinama civilinio karo kilimo priežastys, nurodoma, kaip kovoti, kaip naudoti durtuvus, rankines granatas, kaip užlaikyti švariai apkasus, ir delko visokia kaina, net nežiūrint savo gyvybių, reikia sulaikyti priešą ir neduoti jam paimti Madridą.

Drąsiausi kareiviai, po savo patyrimų, kas minutę pradėjo mąstyti apie gyvybių aukavimus ir kad kiekvieną minutę gali būt jie pašaukti prie to, tačiau jie norėjo sužinoti, jei juos peršaus, ar jie bus surinkti savų draugų ir atnešti atgal. Tas klausimas kiekvienam pasidarė didelės svarbos, net ir užmuštam, jei jis taps užmuštu. Kiekvienas norėjo žinoti, ar jis bus bent kur nuneštas ir atkreipta į jį atyda, jeigu taps sužeistas, jei užmuštų, ar nebus paliktas laukuose smirsti ir žiurkėms maistui.

Gal atrodyti keista, bet kareiviai tą jaučia. Ir Komunistų partijos frakcija, tarnaudama, kovodama ir kartu mirdama su kitais Penkto pulko kareiviais, suprato, kaip tie kareiviai mąsto ir jaučia. Todel komunistų partijos narių iniciatyva buvo apdiskusuota su kareiviais ir iškeltas obalsis, "Mes pasižadėkime:

1) kad mes niekad neleisime mūsų pulko narį priešui paimti į nelaisvę;

2) kad mes nepaliksime sužeistą kareivį paimti priešui;

3) kad mes niekad nepaliksime žuvusio draugo lavoną paimti priešui."

Naujas Atkaklumas

Šie pasižadėjimai per visą pulką buvo priimti su dideliu entuziazmu, ir nuo tada mušiuose pasireiškė didelis atkaklu-

(Pabaiga 3-čiam puslapyj)

Pastabos

"Ispanijos demokratiją (iki šiol), be abejo, išgelbėjo nuo fašistų užpuolikų sunaikinimo Sovietų Sąjungos pagelba," pareiškė Louis Fischer, The Nation korespondentas, aną sąvaitę kalbėdamas New Yorke.

Matote, ir liberalai pripažįsta, kad Sovietų Sąjungos pagelba daug padeda Ispanijos demokratijai. Bet gi atsiranda tokių didelių demokratų, socialistais pasivadinusių, kurie Sovietų Sąjungos buvimą skaito už didelę nelaimę visai žmonijai.

* * * * *

J. Jokubynas, bekritikuodamas knygas, iš kurių V. Raila ėmė ištraukas, pats sau ant korno užmynė. Tas knygas jis pakrikštijo ALDLD leidiniais, o tikrenybėj, tai tos knygos yra Lietuvių Socialistų Sąjungos leidiniai.

Tai bent socialistas. Net ir LSS išleistų knygų apie marksizmą nebeapkenčia.

* * * * *

Laikraščiai praneša, kad daugelis Trockių Maskvoj padavė prašymus pakeisti jų pavardes. Jiems esą nesmagu vadintis tokiuo vardu, kuris šiandien Sovietų Sąjungoj yra labai nekenčiamas.

Bet gi Suvienytų Valstijų socialistams jis pasidarė brangiausiu. Norman Tomas, Socialistų Partijos vadas, užmiršo viską kitą, o visas savo pastangas deda, kad išteisinti Trockį, Hitlerio talkininką.

* * * * *

Man rodos, kad Dr. Graičiūnas klysta ragindamas lietuvius remti pinigiškai statymą Liaudies Namų, steigimą knygynų. Manyti, kad Liaudies Namai bus kokia kultūros tvirtovė, kurios "nepajėgtų pergalėti nei peklos, nei dangaus galybės," klaidinga. Jei fašistai uždarė marijonų salę Marijampolėj, tai jie lengvai gali uždaryti ir Liaudies Namus. Į knygynus taip pat nepadėsi progresyvės minties knygos.

Mums reikia remti Lietuvos liaudį, bet tokiu būdu, kad tos paramos fašistai negalėtų padaryti šaltu akmeniu. O tą galima padaryti remiant tas organizacijas, kurios veikia slaptai, kurios organizuoja liaudį į bendrą frontą kovai už demokratijos atsteigimą. Kai bus nuverstas fašizmas, tuomet bus galima statyti ir Liaudies Namus.

* * * * *

Kanados gelžkelių kompanijos, kirsdamos darbininkams algas, sakė, kad nukirtimas bus laikinas. Girdi, tik iki laikai pagerės.

Laikai pagerėjo, bet algų kapojimas neatšaukiamas. Pasirodo, kad darbininkams vistiek reiks streikuoti, kaip kad būtų reikėję tuomet, kada kirto. Bet dabar kompanijos galės streiką laužyti iš darbininkų atimtais pinigais, kurių priskaitoma net arti 20 milijonų dolerių.

Darbininkų spauda ir tuomet sakė gelžkeliečiams, kad neklausytų išnaudotojų. Neklausė tada—turės gerą pamoką dabar.

* * * * *

Labai gražiai eina Kanadoj Ispanijos rėmimo darbas. Įvairios partijos ir organizacijos renka aukas ir kitus darbus atlieka vieno komiteto vadovybėje. Tas komitetas sudarytas iš socialistų, komunistų ir kitokių demokratinių pažiūrų žmonių. O to rezultate—Dr. Bethune palaiko Madride kraujo perliejimo vienutę, kuri aptarnauja visą frontą. Dabar turi jau du trokus, kuriems duoti Tim ir Ben vardai, tai yra Tim Buck ir Ben Spence.

Bethune dirbąs 18 valandų į parą. "Vardan Lenino prašau turėti kantrybės," jis rašo komitetui išmetinėjančiam, kodel jis nerašo. "Negaliu būti daktaru ir karišku korespondentu."

* * * * *

Aną dieną sutikau vieną pažįstamą ukrainietį komunistą, kuris tuoj padavė ranką ir atsisveikino. "Išvažiuoju ten, kur eina kova prieš pasaulinį fašizmą," tare susigraudinęs. Net ašaras ištraukė iš akių. Pamislinau, kaip kiti draugai pasišventę darbo žmonių gerovei.

Būtų gražu, kad tie, kurie myli daug kalbėti apie demokratiją, sektų tą pavyzdį.

J. Y.

Lit. TSR Knygų Rūmų Knygų

Įdomumai

PRIEŠ TŪKSTANTĮ METŲ GYVENUSIŲ DRAMBLIŲ MĖSĄ ĖDA ŠUNYS

Daktarė Medaline Fritz pereitą sąvaitę laikydama paskaitą Ontarijos karališkame muziejuje pažymėjo, kad dabar atrandami Sibire prieš kelis tūkstančius metų gyvenusių dramblių likučiai, kurie po ledais taip gerai sveikais išlikę, kad atkastą mėsą ėda šunys. Taipgi ten gyvenantieji tą dramblių mėsą deda į įvairius sląstus žvėrims gaudyti. Didelis skaičius atrandamų senovės dramblių ilčių Lena upės baseine skatina vietinius gyventojus prie atradimo ir geram stovyj užsilikusių dramblių. Iš tos apylinkės eksportuoja kas met apie 70,000 svarų šlapių kaulių. Tai gyvulių, kurių padermė, kaip ir dramblių, jau senai išnykusi Sibire.

ŠIRDIS DEŠINĖJ PUSĖJ

Ernest Keley, jaunuolis iš Tillsorburgo miestelio, pereitą sąvaitę nuvyko į ligoninę pasiduoti apendicito operacijai. Daktarai surado, kad jaunuolio širdis randasi dešinėj pusėj.

KAIP KAS NAUDOJO PERFUMĄ

Perfumas, kurį taip mėgsta šių dienų moterys, yra ne šios gadynės kosmetikos kvėpalas, bet jis jau buvo žinomas senovės romėnams.

Hippokratų ir kitų senųjų gadynių medikai perfumą naudojo kaipo vaistą nuo įvairių ligų. O Aleksandras didysis net ir grindis išlaistydavo perfumais.

Sokratai, kurie nusprendė, kad klaida maudytis perfumuose ir nesimaudė, pasidarė priešingi svetimiems perfumams, naudojo tik savąjį.

Senovės Romoje vienu kartu perfumų pardavinėjimas buvo griežtai uždrausta.. O Grakijoje perfumai buvo draudžiami pardavinėti vyrams.

Platus Planca, romėnų generolas, buvo ištrūkęs iš savo priešų ir pasikavojęs uolose, bet išsišlaksčiusį perfumu suoudė ir suradę užmušė. Kardinolas Richelieu perfumais aplaistydavo namus, kad iš lauko jie kvepėtų. O viena romėnų ponia per metus ant perfumų praleisdavo $100,000.

Perfumai taip, kaip ir vynas, juo senesni tuo jie geresni. Perfumai buvo plačiai naudojami ir Francijoj jau prieš didžiąją revoliuciją, šlakstydavosi kaip vyrai, taip ir moterys. Nepaleonas per mėnesį laiko sunaudodavo net 60 butelių, pildavo daugiausia ant pečių.

Atrandamos egiptėnų užbalzamuotos mumijos, daugiausia balzamuotos su perfumu. Tokiems perfumams pagaminti reikia sunaudoti 20 tūkstančių rožių del vienos uncijos sunkumo buteliuko.

Didžiojo karo laikais santarvininkų kareiviai perfumą naudojo del apsigynimo nuo utėlių.

IODINIZUOTAS POPIERIS PALAIKO VAISIUS NUO GEDIMO

Iodina yra pirmas vaistas įvairiose medicinos šakose, kur tik įvyks koks susižeidimas ar nelaimė, pirmojoj pagelboj dažniausia naudojama iodina. Dabar yra surasta, kad iodina veikia ne tik į žmogaus kūną, bet ir įvairius vaisius galima apsaugoti su iodina nuo gedimo. Suvyniotos vynuogės iodinizuotame popieryje daug ilgiau išsilaiko sveikomis, negu gryname popieryje. Tas pats yra su obuoliais, pamidorais ir apelsinais. Slyvų ir pyčių puvimai suiodinizuotame popieryje mažėja.

NEERZINANTIS NUO PUVIMO VAISTAS

Nuo pirmųjų dienų, kuomet pradėta prašalinti žmogaus kūno puvimas su operacijos pagelba, medicinos žmogus ieškojo chemikalo, su kuriuo būtų galima užmušti bakterijų perus, susidarančių sau lizdus žmogaus kūno audiniuose. Tokiu chemikalu, atrodo, bus gaunamas iš australiško medžio vadinamo ti-tree aliejus.

Su pasitikimais metodais tą aliejų patikrinus pasirodė, kad jis turi tryliką kartų daugiau veikmės už karbolišką rūgštį užmušimui tifo bakterijų, nors ir yra to paties stiprumo. Naujasis aliejus yra nenuodingas ir neerzinantis žmogaus kūno audinių, kaip kad kiti tam tikslui naudojami vaistai.

NEREGIAI MĖGSTA SKAITYTI ASTRONOMIJĄ

Kanados neregių instituto knygyno viršininkas Sherman Charles Swift pareiškė laikraščių korespondentams, kad neregiai labai mėgsta skaityti misteriškas apysakas, kurios parašytos Braille alfabetu (ant storos popieros išrėžytais ruožiukais, kuriuos užčiuopia).

Dabar ruošiama viena apysaka, kuri susidės iš dvylikos tomų ir svers 35 svarus. Tokią knygą perskaityti vidutiniškai užima vieni metai, bet neregiai apysakų skaitymu taip susiinteresavę, tikimasi, kad ją perskaitys per mėnesį laiko. Antroj eilėj, neregiai myli skaityti apie žvaigždes, radio ir kitus mokslinius dalykus.

Sveikatos Skyrius

Dr. J. J. Kaškiaučius, 530 Summer Ave., Newark, N. J., USA

Vidaus Ausies Sloga

Drauge gydytojau, prašau ir man patarti per Liaudies Balsą. Mano sūnus jau aštuonių metų amžiaus. Ir jam teka iš kairės ausies tokis geltonas skystimas ir savotiškai atsiduoda. Pradėjo tekėti jau senai, kai kūdikiui buvo 6 mėnesiai, ir vienodai teka. Jis kartais apkursta po 2—3 sąvaites, tai paskiau ir vėl girdi. Bet dabar lyg blogiau, labiau apkursta, ir ausis ištinsta ir paskauda. O kartais neduoda paspausti kaulo už ausies, sako skauda. Daktarai duoda vaistų į ausį pilti, bet negelbsti. Vienas pripažino, kad esą reikalinga operaciją padaryti, bet čia ligoninėse be pinigų nedaro. O vėl vienas daktaras sakė, kad reikia tonsiliai išpiauti, tai pagelbės. Bet ir tonsilius išpiovė, ir nieko nepadėjo. Kas man daryti? Bijau, kad vaikas visai neapkurstų. Ir per nosis jam taipgi eina vis kokie lyg pūliai. Ir kartais pakosti.

Atsakymas

Matyti, Jūsų vaikui yra įsisenėjusi — **chroniška vidaus ausies sloga (chronic middle ear catarrh, chronic otitis media).** Tai yra labai įkiri liga, nesiduoda taip lengvai išgydyti. Ir operacija nevusuomet išeina gerai. **Tiesa, kartais** operacija būtinai reikia daryti, būtent, kada į užausio kaulą įsimeta votis **(mastoiditis).**

Kaip Jūms dabar yra (tai yra Jūsų vaikui), kiek galima spręsti iš Jūsų aprašymo, tai su operacija skubintis nepatarčiau.

Bandykite, Drauge, štai kaip daryti. Gaukite vaistinėj šių preparatų:

Boric acid 20 grains,
Alchohol 2 ounces.

Lašinkite po kelis lašus į ausį. Pirma to vaistus pašildykite, laikydami bonkutę karštam vandenyje pastatytą keletą minučių. Lašinkite bent po 3—4 kartus kas diena, per ištisus mėnesius. Per trumpą laiką čia nieko nepadarysi, nes ir liga netrumpa. Be to gaukite dar ir

Silver protein (argyrol)
5% salution, 2 ounces.

Lašinkite į nosis po keletą lašų bent dukart kas diena—rytais ir vakarais. Galima ir dažniau. Kai lašinat į nosis, tegul vaikas guli aukštielninkas. Kad ir nurytų tų vaistų, tai niekis, tai ant sveikatos.

Žiūrėkite **maisto.** Duokite vaikui daugiau daržovių ir vaisių, p i e n i šk ų—sviesto, grietinės, kiaušinių, jūros žuvų, šviežios mėsos, juodos duonos.

Duokite jam ir **žuvų aliejaus** bent po šaukštą kas diena. **Iodo tinktūros** po lašą į stiklą pieno (arba ir vandens), du kartu kas sąvaitę, kad ir per visą gyvenimą. **Džiovintų bravoro mielių—Brewers yeast tablets**—po 3—5 tabletes prieš valgymą.

Tegul vaikas gerai pasilaksto, būva lauke, ant saulės. **Ultra-violetiniai spinduliai (ultraviolet rays)** jam būtų labai naudon.

KOMUNISTINIO JUDĖJIMO VADAS

Jurgis Dimitrovas — Komunistų Internacionalo sekretorius, suvienyto fronto teorijos išplėtėjas. Suvienyto fronto idėja šiandien pilnta po visą pasaulį.

KĄ MANO APIE ZINOVJEVIEČIŲ IR TROCKISTŲ TEISMUS MASKVOJ TROCKIO GYNIMO KOMITETO NARYS

Tie žmonės, kurie sąmoningai stengiasi pakenkti Sovietų Sąjungai ir komunistiniam judėjimui, nesiskaito su jokiais faktais, todel aiškinti jiems apie ką nors neapsimokėtų, bet manau, kad yra tokių darbininkų, kuriems gal dar kai kas neaišku, arba gal trūksta argumentų kovoje su darbininkų judėjimo niekintojais, todel aš čia paduosiu keletą ištraukų iš **Mauritz Hallgren** laiško Trockio Gynimo Komitetui. Pats Hallgren yra narys Trockio Gynimo Komiteto, bet iš jo laiško matosi, kad jis įsitikinęs, jog to komitetc p a s t angos labai bergždžios. Hallgren yra vienas iš Baltimore Sun redaktorių.

Hallgren, kaip ir kiti, iki šio trockistų teismo Maskvoj, manė, kad Zinovjevas, Kamenevas ir kiti trockistai buvo apgauti. Girdi, jiems buvo žadėta duoti pasigailėjimų, todel jie daug pripasakojo apie Trockį, kad diskreditutoti jį ir jo pasekėjus. O kada jie taip padarę, teismas juos nusmerkęs mirtin, apgavęs juos. Bet šitas teismas parodęs visai kitokius faktus. Jis, todel, savo laiške sako:

"Dabar mes susilaukėm kito teismo. Kokia pedėtis? Dabar teisiami asmenys negali turėti jokių iliuzijų kaslink savo likimo. Jie turi žinoti ir žino, kad jie bus nusmerkti mirtin. (Laiškas rašytas teismui einant.— **J. Y.**).

"Nežiūrint to, jie išpažino savo kaltes. Todel vienintėlis atsakymas gali būti, kad jie kalti. Tikrai šiuo kartu negali būti ir nebus sakoma, kad buvo kokia 'apgavystė,' nes toks vyras, kaip Radekas, nėra toks minkštaprotis, kad tikėtų, jog jie išgelbės savo kailį tokiu pasielgimu, kaip ir Zinovjevas. Buvo sakoma, kad jie kankinimais buvo priversti prisipažinti. Bet ar gali būti didesni kankinimai, kaip žinojimas, kad reiks mirti? Bet gi teisiamieji neatrodė kankintais.

"Kai kas sako, kad jie buvo užhipnotizuoti darymui tokių prisipažinimų, kiti sako, kad persekiotojai, žiną gerai slavišką psichologiją, kaip nors apgavo juos ir tokiu būdu privertė prisipažinti prie tokių dalykų, kurių jie nepapildė. Pavyzdžiui, toks vienodas visų prisipažinimas imamas prirodymu, kad prisipažinimai yra dirbtini, išgauti kokiuo nors misterišku būdu. Bet tokie protavimai neturi jokio pamato. Tokios idėjos atmetimui užtenka to, kad daleidžiama, jog buvo panaudotas koks tai rytinis mesmerizmas.

"Toks sutartinas kaltinamųjų prisipažinimas toli gražu neprirodymas, kad jie buvo 'išprovokuoti.' Man atrodo, kad tas rodo kaip tik priešingai. Nes jei tie žmonės buvo nekalti, nors vienas iš trijų tuzinų, žinodamas, kad jam vistiek gręsia mirtis, būtų išrėžęs teisybę. Netikėtina, kad visi iš tokio didelio kaltinamųjų skaičiaus meluotų, žinodami, kad tas melas nieko jiems neduos. Bet kodel gi tiesos ieškoti užpakalyje galimumų, misticizme ar tamsioj magkoj, kuomet faktai stovi prieš kiekvieno nosį?

"Kodel nepriimti aiškaus fakto, kad tie asmenys kalti? O šį faktą priėmus, sąrišyje su tais, kurie dabar teisiami, jis turi būti priimtas ir sąrišyje su tais asmenimis, kurie buvo sušaudyti po pirmo teismo.

"Dabar aš nematau priežasties tikėti, kad su kaltinamaisiais pirmiau teisme buvo blogai pasielgta. Dabar nebegalima manyti, kad jie buvo 'apgauti,' nes tas manymas savaime atpuola, kuomet mes pradedame svarstyti tą faktą, kad Sovietų valdžia pastatė teisme antrą grupę su tokiais pat prasižengimais.

"Kadangi valdžia negalėjo tikėtis su apgavingais prižadais priversti antrą grupę prisipažinti, iš to išeina tas, kad ji nesirėmė ant apgavingų prižadų ir pirmam atsitikime. Taigi aš dabar esu pilnai įsitikinęs, kad kaltinamieji pirmam teisme turėjo progos išsiteisinti save, kad jiems nebuvo atimtos bešališko teismo teisės. Labai reikšminga ir tas, kad tie, kurie laikosi priešingo įsitikinimo, neturi jokių prirodymų, išskiriant jų pačių nieku nepamatuotus manymus ir spėliojimus.

"Kitoj pusėj mes turime ne tik teismo rekordus, bet ir pranešimus ne komunistinių tėmytojų, kurie dalyvavo teisme.

"Vienas toks pareiškimas buvo duotas D. Pritt, Anglijos advokato ir Darbo Partijos parlamento nario. Poną Pritt negalima įtarti esant simpatingu komunistams ir Stalinui. Jis, kaip yra žinoma, visuomet laikėsi su dešiniuoju Darbo Partijos sparnu. Taipgi jis turi patyrimo įstatimdavystėj, ko, kaip yra žinoma, neturi Walter Citrine ir kiti, kurie sako, kad buvo apsilenkta su teisėtumu, ir jis asmeniniai matė tą teismą Maskvoj.

"Vėliau jis pranešė, kad jis yra 'pilnai pasitenkinęs,' kad teismas buvo vedamas 'labai teisingai,' ir kad su teisiamaisiais buvo 'elgiamasi gražiai ir teisingai.' Jis pridėjo, kad kaltinamųjų išvaizda ir elgėsiai buvo tokie, kurie rodė, kad 'juose nebuvo jokios baimės ar kankinimo ženklų.' Jis pareiškė, kad nėra jokio pamato sakyti, kad buvo kokių nors netikslumų.

"Jo nuomonė buvo patvirtinta kitų nekomunistinių tėmytojų, dalyvavusių teisme, kurių pranešimus aš tyrinėjau. Tikėsit, ar ne, Trockis dabar smerkia Prittą už 'pasitarnavimą stalinizmui.'

"Bet Trockis nedavė jokių prirodymų, kad Pritt apsilenkė su teisybe."

Toliau Hallgren sako, kad kvailystė manyti, jog be rimto pamato Sovietų valdžia būtų surengus tokiuos teismus, kurie davė progą tam tikrai daliai žmonių pasmerkti Sovietų Sąjungą. Jis jokiu būdu negalįs įsivaizdinti to, kaip bile kokia valdžia galėtų ką nors tokio tyčia daryti, kas kenktų jai.

Kas liečia patį Trockį, jis taip pat sako, kad ir Trockis nedavė jokio prirodymo, jog jis nekaltas.

Savo užsigynimus pats Trockis sumuša fašistinėj spaudoj savo išsireiškimais. Štai ką Trockis rašo New York American'e, sausio 26. 1937:

"Partijoj (Komunistų), Stalinas pasistatė save virš visokios kritikos ir valstybės. Prašalinti jį galima tik pagelba žudystės. Kiekvienas opozicionierius tampa, ipso facto, teroristu. Tai tokia 'bonapartizmo' logika."

Tuos žodžius jis rašė juk ne Sovietų teisme, niekas jo nevertė daryti tokį prisipažinimą.

J. Y.

Iš Albertos Kempių Gyvenimo

Chischolm.—Nors jau kelinti metai gyvenu Kanadoj ir daug darbų dirbau, bet tokį sunkų gyvenimą pirmu kart tenka patirti. Atlyginimas visai menkas ir bosai visai nesirūpina darbininkų sveikata.

Dirbantieji už mėnesinę algą gauna tik nuo $20.00 iki $25.00, o dirbantieji nuo kavalkų gauna nuo trijų iki pusketvirto cento už pagamintą rąstą. Darbininkai, nepakęsdami sunkių darbo sąlygų, kasdien apleidžia kempes ir vyksta kito darbo ieškoti. Bet kuomet nueina į raštinę atsiimti savo atlyginimą, tai gauna dolerį kitą del sugrįžimo atgal, jei kuris būna išdirbęs bent porą mėnesių, bet kuris išdirbęs trumpą laiką, palieka kompanijai skoloj ir važiuoja kelias dienas kompanijai padirbęs veltui.

Vienam darbininkui arklys įspyrė tiesiai kakton, visa akis aptino. Nors ir buvo sekmadienis, nedirbama diena, bet bosas sau ramiai kortavo ir darbininką tik kitą dieną išvežė į ligoninę. Kitam darbininkui medis išmušė visus priekinius dantis; nelaimė įvyko rytmety, o į ligoninę išvežė tik vakare.

Darbininkai turėtų suprasti, kad nėra reikalo del bosų nerangumo kankintis, bet visiem organizuotai reikalauti, kad sužeistiems kuogreičiausia būtų suteikiama medicinos pagelba. Taipgi reikalauti algų pakėlimo ir geresnių pragyvenimo sąlygų.

Naujas Vergas

PENKTAS PULKAS

(Atkelta iš 2-ro puslapio)

mas. Ne tiktai per daugelį sąvaičių nė vienas sužeistasis ar žuvęs pulko narys nebuvo paliktas laukuose ir nei vienas nepapuolė į nelaisvę, bet buvo atsiekta ir stebėtini militariniai pasisekimai.

Kiekvienam apkase ir už kiekvienos barikados Ispanijoje, vyrai ir moterys kalba apie Penkto pulko herojiškumą, jo stebėtiną organizuotumą, discipliną, kad jis neduos fašistams kelio nors ir žus. Ispanija pirmiau niekad nematė nieko panašaus Penkto pulko disciplinai. Ne iš Alfonso oficierių iš batų ištekančią discipliną, bet discipliną, kurią patys kovotojai užsidėjo. Ji būtina apsaugojimui savęs, kaip garbės, taip ir materialės ateities, kurią užtikrins tik pergalė.

Penktasis pulkas pradėjo didinti savo eiles. Jo vaidentuvė palietė Ispanijos jaunimą ir rekrūtai pradėjo į jį plaukti smarkiai taip, kad greitu laiku jis išaugo penkių—šešių pulkų didumo. Disciplina prasiplėtė ir kalbos apie pasisekimus atnešė dar geresnius rezultatus. Penktas pulkas dar daugiau plėtėsi, išaugo lygiu dešimčiai pulkų ir dar augo.

Nebereikalo tūkstančiai rekrūtų stengiasi būti nariais Penktojo pulko. Atėjo laikas pripažinti, kad kas pirmiau vadinosi Penktuoju pulku, dabar tikrumoj yra apie keturios armijos, kovojančios keliuose frontuose ir sudarančios svarbiausįąją dalį Ispanijos ginkluotų jėgų.

Padaliniai

Su atvykimu iš Vokietijos nazių ir pasirodymu naujų Junkerių debesiuose, disciplinos klausimas dar daugiau auga. Pasidarė būtinumas apginti Ispaniją, ne su įprastais apsigynimo metodais, bet su dideliu užpuolimu ant priešų visuose frontuose. Delko disciplina įgavo dar svarbesnę reikšmę.

Po įkvėpimu mažojo geležinio nervo — komunistinio branduolio, kuris taipgi auga Penktajam pulke, pakreipta Ispanijos valdžios, kad Penktasis pulkas būtų padalintas ir išskirstytas tarp kitų kareivių, kurie galėtų į visą armiją pernešti organizuotumą ir discipliną.

Penktojo pulko augimas buvo labai svarbiu procesu del budavojimo Ispanijos respublikoniškos armijos, kuri dabar atsiekia laimėjimą palei laimėjimą, ne tik prieš alkoholiu permirkusius užsienio legionierius, bet ir prieš aukštai išlavintus Hitlerio ir Mussolinio fašistus. Tokia pulko transformacija buvo vykdoma, kada aš apleidau Ispaniją, bet neabejoju, kad dabartiniai liaudies armijos laimėjimai yra tampriai surišti su augančia disciplina, kuri pradėta šeši mėnesiai atgal mažoj grupelėj beveik tūščiomis rankomis merginų ir vaikinų komunistų Penktam pulke.

Kokie Liaudies Balso Vajaus Rezultatai

Drg. A. Keršys Laimėjo Pirmą Dovaną, P. Matulaitytė Antrą ir P. Zuikis Trečią

PIRMAS RAJONAS IŠLAIKĖ PIRMĄ VIETĄ, KVOTĄ IŠPILDYDAMAS 146%; TREČIAS RAJONAS PALIKO ANTROJ VIETOJ, SKAITYTOJŲ GAVIMAS JUOS SULAIKĖ.

Sukelta $1,862.00 aukų ir gauta 374 nauji skaitytojai. Tai mūsų darbymiečio rezultatai! Kvota išpildyta su geru kaupu. Darbas atliktas tikrai stachanovietiškai.

Pirmaeiliai udarninkai paskutiniu laiku buvo susivaržę ne juokais ir drg. A. Keršys, montrealietis, tik per tris vienetus laimėjo pirmą dovaną—kelionės tikietą į Torontą ir atgal, arba į kitą miestą panašaus tolumo.

Draugė P. Matulaitytė, mažai ką mažiau vienetų gavusi, laimėjo antrą dovaną ir drg. P. Zuikis, timminsietis, laimėjo trečią.

Drg. R. Braus, rochesterietis, g a v o daugiausia skaitytojų Liaudies Balsui iš visų amerikiečių ir dasivarė visai netoli pirmaelių udarnnkų, toli paliko drg. Vaitkų.

Trečias rajonas aukomis išpildė netoli dviejų kvotų, tačiau skaitytojų nei pusės kvotos neišpildė. Antras rajonas aukomis ir skaitytojais kvotas išpildė su kaupeliu. Tik ketvirtas rajonas toli pasiliko nuo kvotų išpildymo.

Liaudies balso redakcija ir administracija tariame nuoširdų ačiū visiems draugams ir draugėms, taip sekmingai pravedusiems vajų. Taipgi ačiū ir rėmėjams ir draugijoms, ypač ALDLD rajonų komitetams. Tvirtinimas darbininkiško laikraščio sykiu yra tvirtinimu viso darbininkiško veikimo prieš išnaudotojų klasę.

PIRMAEILIAI UDARNINKAI

A. Keršys, Montreal	142
P. Matulaitytė, Montreal	139
P. Zuikis, Timmins	80
J. Žukauskas, Sudbury	56
R. Braus, Rochester	46
V. Viškelienė, Montreal	44
J. Brazdžius, Sudbury	30
J. Skeberdytė, Chicago	30
J. Vaitkus, Toronto	28
B. Siriūnienė, Sudbury	24
F. Bunkus, Montreal	22
A. Jonušis, Montreal	22
O. Adomelienė, Toronto	18
J. Berškis, Timmins	16
J. Sniceris, Pickle Crow	14
J. Rutelionis, Montreal	12
A. Bizūnas, Kapuskasing	12
A. Galdikas, Hamilton	12
K. Kilikevičius, Montreal	10
P. Kunchys, Fort William	10
M. Vaitonaitė, Waterbury	10
A. Berškienė, Toronto	10
A. Kisielienė, Montreal	10
P. Gaven, Lethbridge	10
J. Norkus, Buford	4
G. Naujokas, Toronto	2
P. Gutauskas, Winnipeg	2
F. Adomėlis, USA	86
Buvo skelbta po mažiau	263

MIESTAI, SUKĖLĘ STAMBESNES SUMAS

Miestas	Aukų	Skait.
Montreal, Que.	$492.70	147
Torontas, Ont.	275.41	40
Sudburis, Ont.	151.99	30
Winnipegas ir St. Boniface	191.75	2
Red Lake, Ont.	160.00	4
Timmins, Ont.	57.91	27
Kapuskasing, Ont.	67.85	5
Calgary, Alta.	32.97	
Fort William ir Port Arthur	23.02	5
Lethbrige, Alta.	31.40	3
Hamiltonas, Ont.	22.35	6
Edmontonas, Alta.	14.50	2

KAIP RAJONAI KVOTAS IŠPILDĖ

Rajonai	AUKŲ Kvota	AUKŲ Sukelta	SKAITYTOJŲ Kvota	SKAITYTOJŲ Sukelta	SKAITYTOJŲ Bendr. %
PIRMAS	$400.00	$565.05	100	152	146%
ANTRAS	600.00	616.11	100	115	111%
TREČIAS	250.00	459.63	45	21	116%
KETVIRTAS	200.00	112.54	35	14	50%
S. A. V.		109.08		72	
VISO:	$1,450.00	$1,862.41	280	374	132%

Kaip matote, tai tik vakarų Kanada (ketvirtas rajonas) neišpildė savo kvotos. Kiti rajonai perpildė su kaupu. Trečias rajonas atsiliko su skaitytojais, užtat aukomis padengė tą dalį ir dar su geru kaupu. Jeigu skaitytojų kvotą būtų išpildęs, trečias rajonas būtų laimėtoju pirmos dovanos. Dabar pirma dovana tenka **pirmam rajonui,** kaipo išpildžiusiam didži a u s i ą kvotos nuošimtį.

Administracija

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas: — Nekurie torontiečiai pasakoja, kad komunistai organizatoriai imą dideles algas. Pavyzdžiui, vienas lietuvis socialistas sakė, kad jam tekę sužinoti, jog yra tokių, kurie gauną po 40 dolerių į sąvaitę. Ar gali būti teisybė?

Torontietis

Atsakymas:—Gali būti teisybė, kad komunistas organizatorius gauna 40 dolerių į sąvaitę. Bet štai kokiame atsitikime: jei jis yra organizatorium reformistinėj unijoj. Pavyzdžiui, sukneliių siuvėjų unijos organizatorius dabar gauna reformistinių unijų nustatytą algą. Reformistinių unijų organizatoriai gauna ir po daugiau, net iki 70 dolerių į sąvaitę. Pavyzdžiui, Langeris, Buckley, ir kiti, gauna apie tiek į sąvaitę. Už tai komunistai negali būti atsakomingi. Tai socialistų patvarkymas. Komunistų Partija savo organizatoriams nemoka tokių algų. Pavieniai gauna apie 10 dolerių į sąvaitę, o vedusieji iki penkiolikos.

Mopro Pranešimas Apie Lietuvos Politkalinius

Gavome iš Tarptautinės Raudonosios Pagelbos anglų kalboje biuletinį, kuriame trumpai štai kaip apibudina Lietuvos politinių kalinių padėtį:

"Dvylikoje Lietuvos fašistinių kalėjimų randasi apie 1,500 politinių kalinių, vienas trečdalis iš jų yra nuteisti, o kiti sėdi be teismo sulig vadinamo administratyvinio parėdymo. Kiekvienas areštuotas po pirmo apklausinėjimo paduodamas kankinti žvalgybai. Įkalintųjų ir kankinamų valstiečių skaičius yra didelis. Liepos 30 dieną kariuomenės teismas Kaune nuteisė 21 valstietį ilgiems metams kalėti. Jie visi buvo kankinami žvalgyboje. Gegužės mėnesyje, praeitais metais, buvo suareštuota trylika valstiečių ir palikti tris dienas be jokio maisto. Ypatingai blogai užlaikomi ir kankinami tie, kurie reikalauja demokratiško seimo. Kada teismuose kankinamieji nusiskundžia del kankinimų, jie gauna ciniškus atsakymus, kad 'tris kartus per 24 valandas nėra kankinimai' ir atsako, kad yra žmonių, kuriems darbas buvo pagreitintas per 40 dienų.

"Lietuvos žvalgyba provokacijas naudoja ant plačios papėdės. Praeitais metais Suvalkijoje buvo daug valstiečių nuteista už telegrafų stulpų piaustymą, vienas iš jų sušaudyti, bet vėliau jam buvo pakeista bausmė kalėti iki gyvos galvos. Dabar tapo sužinota, kad stulpų piaustymą organizavo provokatorius Palaikis ir stulpus nupiovusius išdavinėjo žvalgybai.

"Nežiūrint sunkios Lietuvos politinių kalinių padėties, iš vieno Lietuvos baisiojo kalėjimo, IX forto, kaliniai rašo: 'Mūsų pasirįžimas stiprus ir fašistai neturi pajėgų, kad sulaužyti mūsų revoliucinę dvasią.' "

Lietuvoje

UŽ ŽMONOS UŽMUŠIMĄ GAVO 8 METUS

Sausio 14 dieną Marijampolės apygardos teisme buvo nagrinėjama Balaikių kaimo gyventojo piliečio Venciaus byla, kurioje jis buvo kaltinamas užmušus pareitą rudenį žmoną.

Marijampoliečių susidomėjimas šita byla buvo toks didelis, kad tos žmogžudystės, ir labai žiaurios žmogžudystės, smulkmenos savo laiku buvo plačiai komentuojamos.

Teisme paaiškėjo, kad tikrai žiauriai suspardęs žmoną. Iš liūdininkų parodymų buvo nesunku nustatyti, kad nesantaika toje šeimoje palaikė Venciaus motina.

Vencius šitoje byloje visaip šmeižė savo mirusią žmoną, primesdamas jai ir girtuokliavimą, ir paleistuvystę, ir kortavimo aistrą, tuo norėdamas įrodyti esąs pats auka tos "piktos" moteriškės, kurią užmušė . . . Tačiau liūdininkai parodė, kad Venciuvienė buvo užguita, tyli moteriškė, kuri dažnai sakydavo: "Jei ne jo mama, mudu galėtume šiaip taip sugyventi . . ." Ir teisme paaiškėjo, kad visos primestos mirusiai nedorybės tėra Venciaus šmeižtas.

Apygardos teismas, išnagrinėjęs šitą bylą, Vencių rado kaltu ir jį nubaudė 8 metais sunkiųjų darbų kalėjimo.

PAVOGĖ 1,500 LITŲ IR PABĖGO SU MEILUŽIU

Marijampolė. — Pereitą rudenį pilietei Valaitytei išėjus Žilionis pasijuto neturįs 1,500 litų su viršum, kuriuos buvo padėjęs po pagalve. Jis ėmė moterį vytis, tačiau ji dingo, kaip akmuo vandenyj. Po kurio laiko ji buvo sulaikyta su savo meilužiu Stankevičium Kaune, dalis pinigų buvo prapirkta į rūbus ir dalis dar rasta. Marijampolės apygardos teismas savo posėdyje sausio 14 dieną išnagrinėjo šitą bylą, abu meilužiu rado kaltais ir nubaudė po pusantrų metų kalėjimo.

IŠ BROLIO LUPO AUKŠTUS PROCENTUS

Biržai.—Šiomis dienomis Biržų apylinkės taikos teisėjas sprendė vieną chrakteringą bylą. Vienas Paberžių kaimo gyventojas P. K. savo broliui, gyvenančiam Biržų mieste, paskolino pinigų, bet reikalavo mokėti aukštus procentus. Skolintojas lupikaujantį savo brolį apskundė teismui už peraukštų procentų ėmimą. Teisėjas lupikaujantį nubaudė kalėti vieną mėnesį ir sumažino procentus. Bet šykštuolis brolis nenusileido. Jis padavė skundą Panevėžio apygardos teismui.

KUR ŠIEMET STATYS TILTUS

Kaunas. — Kelių valdyba šiemet projektuoja pastatydinti šiuos tiltus:

Prienuose per Nemuną gelžbetoninį tiltą, kuris kainuos daugiau vieną milijoną litų. Šio tilto projektui bus paskelbtas konkursas.

Kauno kelių rajone bus statomi 4 mediniai tiltai: 3 tiltai per Mituvą—prie Vertilių, Montvilių ir Pažerių kaimų, ir vienas tiltas per Strėvę prie Liutonių kaimo.

Šiaulių rajone bus statomas gelžbetoninis tiltas Gaurėje per Šešuvą. Šio tilto statyba kainuos 150 tūkstančių litų, ir per Miniją Vieštuvėnuose tiltas kainuos apie 50 tūkstančių litų.

DIDELIS SKURDAS DARBININKAMS KAUNE

"Lietuvos Žinios" rašo: "Į 'Varpo' bendrovę atėjo dvi moterys ir prašė leisti joms pasiimti atliekamus popierius. Paklausus, ką jos su tuo popieriumi darys, abi moterys atsakė, kad jos neturį pinigų malkoms nusipirkti ir kad savo kambarėlį šildo popieriais.

"Pradėjau teirautis apie jų materialę padėtį. Viena moteris, Mongirdienė Ona, gyvenanti Kauno miesto savivaldybės butų kolonijoj, Zarasų gatvėj. Ji esanti našlė. Turinti du vaiku. Mergaitę—15 metų ir berniuką—14 metų. Berniukas lankąs pradžios mokyklą. Jokio darbo neturinti ir niekur negaunanti. Tenka gyventi iš 7 litų, kuriuos per mėnesį moka miesto savivaldybė. Vaikai jauni taip pat niekur negali gauti darbo. Dabar atėjus žiemai, ji visai neturinti pinigų nusipirkti malkų.

"Kita moteris, Lagačinskienė Michalina, gyvenanti Ukmergės plente, turi dvi suaugusias dukteris, kurių viena dirba saldainių fabrike, gauna per sąvaitę 12 litų. Kita duktė esanti bedarbė. Visos trys turį išgyventi iš tų vienos dukters uždirbtų 50 litų, kai vien už kambarį per mėnesį reikia mokėti 20 litų."

UKMERGĖJE PERŠAUTA DANTŲ GYDYTOJA

Sausio 19 dieną Ukmergėje įvyko šiurpi tragedija. V. Mackevičius šaligatvy peršovė dantų gydytoją Eleonorą Zvicevičiūtę ir pats save nusišovė. Zvicevičiūtė paguldyta ligoninėn. Yra pavojus gyvybei.

V. Mackevičius gyveno Kaune, bet į Ukmergę buvo atvykęs tik porą valandų prieš įvykį. Apžiūrint pas Mackevičių rasta testamentinis raštas, laiškų ir fotografijų iš susirašinėjimo su gydytoja.

SMILGIŲ ŽUDIKĄ NUTEISĖ MIRTI

Sausio 19 dieną buvo nepaprasta diena Panevėžyje. Jau aštuntą valandą laukė minios žmonių, norėdamos pamatyti į teismą varomą Smilgių žudiką Pogužinskį.

Pusėj devintos valandos prasivėrė kalėjimo durys, pro kurias išėjo keturių prižiūrėtojų lydimas Smilgių piktadaris Br. Pogužinskis. Šimtai žmonių akių jį lydėjo į Apygardos teismo rūmus. Teko policijai skirstyti žmones, iš kurių keli papuolė į nuovadą.

Į teismą įleido tik už pinigus. Bilietus išsipirko apie 100 žmonių, tarp jų veik visų Panevėžio įstaigų viršininkai ir septynių laikraščių atstovai.

Kaltinamasai aktas susidėjo iš 12 puslapių. Ant stalo buvo padėti Br. Pogužinskio kaltę apibudinantieji daiktai: plaktukas, kuriuo buvo užmušti penki Fogelių šeimos narai, ir kraujuoti drabužiai.

Pirmininkaujantis davė žodį Pogužinskiui, kuris taip apibudino savo žiaurų darbą:

—Nežinau koks man blogumas užėjo, kad aš išžudžiau Fogelių šeimą. Kaltu prisipažįstu, už savo darbus apgailestauju,—prašau pasigailėti . . .

Pirmininkaujantis tokiuo trumpu nusikaltėlio pasiaiškinimu nepasitenkino ir davė eilę klausimų, į kuriuos jis taip atsakinėjo: į Fogelių namus atėjęs 6 valandą vakare. Kai priėjęs prie Fogelių namų, Fogelienė uždarinėjus krautuvės langines ir duris. Fogelienė jam žibintu pašvietus kelią per kiemą į butą. Per virtuvę ir kitus kambarius Pogužinskis nuėjo į krautuvę, kur už bufeto rado tvarkantį Fogelį ir prie jo mažąją Kubiliūnaitė. Pogužinskis Kubiliūnaitę nusiuntęs atnešti iš virtuvės vandens. Šiai išėjus paprašė popirosų ir kai tik Fogelis atsigręžė nuo lentynos jų paimti, Pogužinskis keliais plaktuko smūgiais į galvą čia pat jį užmušė.

Tuo laiku su puoduku vandens į krautuvę atbėgo Kubiliūnaitė. Pogužinskis išgėręs visą vandenį Kubiliūnaitę (4 metų amžiaus) dviem plaktuko smūgiais užmušė ir užmetė už bufeto.

Po to į virtuvę iš lauko grįžo Fogelienė. Žiaurusis piktadaris į krautuvę pasišaukė Fogelienę ir čia ją užmušė, padarydamas net apie 10 plaktuko smūgių. Po šio iš kasos išėmė 180 litų. Apknaisęs visus kambarius ir nieko juose neradęs, priėjo iki virtuvės, o čia radęs vakarienę begaminančią tarnaitę Vaitkevičaitę vietoje užmušė, visai sutriuškinęs galvą.

Virtuvėje dar krapštinėjo dvi žydų Palestinos reikalams taupomąsias dežutes, bet tuo laiku į duris pasibeldė Fogelaitė. Negavusi greito atsakymo pradėjo šaukti tarnaitę:

—Maryte, įleisk!

Griebęs savo darbo įrankį, žmogžudys Fogelaitę pasigavo už trijų žingsnių nuo virtuvės durų ir čia to pačio plaktuko smūgiais užmušė. Į vidų nebegrįžo.

Paskutinę žmogžudystę papildė 6.30 val. vakaro. Taigi Pogužinskis penkis žmones išžudyti ir apiplėšti kasą spėjo per 30 minučių.

Po visų šių piktadarybių jis tik ankstų rytą parsidangino į Matarkų kaimą, kuris yra už trijų kilometrų nuo Smilgių miestelio. Čia jis dirbo pas ūkininką Šontą dailydės darbą.

Kaltinamasis prisipažino, kad eidamas apiplėšti Fogelių namus su savim turėjo per 600 litų. Tai retas pasiturintis žmogžudys plėšikas.

Liūdininkas Tumas, kuris buvo naktiniu ir užtiko išžudytuosius, parodė, kad jam pavyko atidengti baisiąją sceną su šunim: šuo pribėgęs prie nužudytos Fogelytės kieme pradėjo urgzti. Priėjęs ir radęs moters lavoną, o įėjęs į butą radęs kapus. Nuo to labai išsigandęs ir pradėjęs šaukti. Ant šauksmo subėgę žmonės. Po tam atsisakė iš panaktinio pareigų ir dabar miestelis neturi panaktinio. Taipgi po baisaus įvykio ir visos žydų šeimos iš miestelio norėję išsikelti, bet dabar aprimo, tik viena gydytoja išsikelia.

Po įvairių liūdininkų parodymų, prokuroras Vojevodskis pasakė ilgą kalbą, kurioje apibudino nusikaltėlio žiaurumą ir reikalavo teismą jį nubausti mirties bausme. Prokuroras teigė, kad Pogužinskio nusikaltimas šaukiąs dangaus keršto vien del to, kad jis nužudęs bejėgę 4 metų Kubiliūnaitę, kuri jam gero padarė,—taip trokštančiam davė vandens stiklinę.

Po šios kalbos Pogužinskis nuleidęs akis, paraudęs apsižvalgė po žmonių pilną salę. Jo gynėjas nedaug ką sakė, tik prašė netaikinti jam mirties bausmės. Vėliau buvo duotas kaltinamajam paskutinis žodis, kuriame jis pasakė:

—Ponai teisėjai! Fogelių šeimą žudyti nenorėjau. Negaliu prisvajoti, kodel taip padariau . . . Pasigailėkite . . . Prašau pasigailėjimo . . .

Tačiau teismo pirmininkas perskaitė sprendimą, kuriuo paskyrė iš nuteistojo užmokėti teismo išlaidas ir Lipai Fogeliui laidotuvių išlaidas, kaltinamajam neišgalint—apmokėti valstybės iždo lėšomis, kaltės įrodymą—plaktuką muziejui, drabužius jų savininkams, o Pogužinskį mirti.

Po sprendimo Pogužinskis suakmenėjo, pabalo, jo žmona pradėjo verkti, o publika nenorėjo apleisti salės iki nuteistąjį išvarė.

Tai pirmas toks sprendimas suskambėjo Panevėžio apygardos teisme.

Pogužinskis paskutinę naktį prieš teismą buvo labai susinervavęs ir nemiegojo, o tik poteriavo. Pogužinskis yra Lietuvos lenkas, lietuviškai labai silpnai kalba, bet po Smilgių įvykių lenkai iš Vilniaus per radio pranešė apie nepaprastą lietuvio žiaurumą.

KADA BUS PABAIGTAS KAIMŲ SKIRSTYMAS Į VIENSĖDŽIUS

Kaunas. — Žemės tvarkymo departamentas apie žemės tvarkymo darbus suteikė tokių informacijų:

Nepriklausomybę atgavus, skirstytinių viensėdžiais kaimų buvo per 10 tūkstančių su 2 milijonais ha žemės ploto. Kaimų rėžių buvo apie 3 milijonai. Smulkiausi rėžiai buvo Zarasų apskrityje, Salako valsčiuje, kur, pavyzdžiui, Drobiškių kaime 9 ha ūkis turėjo net 420 rėžių.

Per 25,000 mažažemių gavo žemės priedų, tuos priedus irgi teko tvarkyti. Dideliems žemės tvarkymo darbams trūko matininkų. Be to, nuo 1923 metų iki 1928 metų daugiausia dėmesio buvo kreipiama į žemės reformos vykdymą, dvarų parceliacją. Del to ir kaimų skirstymas viensėdžiais buvo sumažėjęs.

Per 18 nepriklausomybės gyvenimo metų apie trys ketvirtdaliai kaimų išskirstyta viensėdžiais ir likviduota trys ketvirtdaliai servitutų.

Ūkininkai, kurių žemės buvo išskirstyta viensėdžiais, pradedant 1932 metais, atleidžiami vienerius metus nuo žemės mokesčių, be to, gauna už vieną penktadalį kainos miško medžiagos: ūkis ligi 1 ha gauna miško už 150 litų, per 35 ha už 650 litų.

Kaimų skirstymo viensėdžiais darbas sunkus. Skirstant sodybas ir ūkininkai nervinasi, pykstasi, o matininkas turi visur dalyvauti, taikinti, raminti.

Kaimų skirstymas viensėdžiais bus galutinai baigtas apie 1941—1942 metus. Tai bus apmatuota ir sutvarkyta visoje Lietuvoje 2 milijonai 400 tūkstančių ha kaimų, 800,000 ha dvarų ir apie 900,000 ha miškų.

Dar yra neišskirstyta 4,020 kaimų su 582,379 ha žemės plotu.

PATOBULINS PONU SUSISIEKIMĄ SU PAJŪRIU

Lietuvos geležinkelių valdyba užsisakė Niuremberge, Vokietijoj, padaryti keturias automotrisas, kurias jau dirba ir dar numato šešias nusipirkti ateinančiais metais. Automotrisos taikomos Kauno ponams, kad jie galėtų greitu laiku nuvažiuoti į Palangą ir kitas pajūrio vietas. Paleistos automotrisos eis po 120 kilometrų per valandą ir pasieks Klaipėdą per tris valandas, vietoje dabar važiuojamų 8-9 valandų. Be to, prie automotrisų galėsią prikabinti dar ir kitą vagoną.

KUNIGAS IŠKEIKĖ DAVATKĄ, PAPUOLĖ TEISMAN

Šiomis dienomis Kauno apygardos teismas nagrinėjo Tabariškės, Garliavos valsčiaus, klebono kunigo Kizlaičio bylą su Poderiškių kaimo gyventoja Marijona Druliene.

Drulienė yra katalikų moterų draugijos pirmininkė, o kunigas vieną kartą sakydamas pamokslą paminėjo davatkos pavardę ir ją išvadino purvina moterimi, kad ji kurstanti katalikes moteris neiti išpažinties ir renkanti parašus, kad jį patį iškeltų iš Tabariškių. Tuo metu bažnyčioj buvus ir Drulienė, pakėlus ranką ir prašius leisti pasiaiškinti, bet kunigas pašaukęs šveicorių ir liepęs davatką išmesti. Šveicorius įsakymą vykdęs, bet Drulienė atšovusi: nekviesta į bažnyčią atėjau, nevaroma išeisiu. Tuo metu bažnyčioje kilęs ermyderis, maldininkai pasidalinę į dvi kovojančias grupes ir šveicorius nieko nepešęs turėjo palikti moterį.

Pirmiau atsibuvusiame Apylinkės teisme kunigas Kizlaitis už biaurojimą moteries gavo 10 parų arešto arba 250 litų pabaudos, tą patvirtino ir apygardos teismas.

LIETUVOS KUNIGŲ RAŠTINGUMAS

Kretinga. — Lietuvos kunigai ir vienuoliai gana atkakliai kovoja, kad jiems atiduotų mokyklas ir visą jaunuomenės švietimą, bet pasirodo, kad patys nemoka tinkamai parašyti. Štai pavyzdys pranciškonų vienuolyno gvardijono ir Kretingos klebono "tėvo" Aloyzo Jonušaičio rašyto vienai poniai laiško:

"Gerbiama Ponia.

"Žinodamas Gerbiamos gerą širdį, todel kreipiuosi į Gerbiamoji Ponia prašydamas šv. Vincento a Paulio Dr-jos Kretingos skyrius rengia labdarybės vakarą 6 d. sausio 5 citrinas ir arbatžolių su 20 šmočiukais biterbrodu. Antradienį norėtume gauti prašomus daiktus.

"Tėvas Aloyzas Jonušaitis (Par.) Pirmininkas.

"Kretinga, Vienuolynas 1937, I, 2."

Draugą J. Makštelę Ištiko Didelė Nelaimė

Berrymor, Alta. — Sausio 22 dieną bedirbant draugui Juozui Makštelei prie obliavimo mašinos, ir beleidžiant mašinon storą sušalusią lentą, volai pradėjo vietoj suktis ir nepaėmė lentos į mašiną. Tuomet draugas užlipo ant viršaus mašinos, kad paliuosuoti oblius, paspaudus presų rankeną, staiga lentą pradėjo volai traukti mašinon, ir jis atbulas beeidamas, netikėtai uždėjo koją ant lentos, beeinančios į volus, kuri ir įtraukė. Nors ir aš ten pat buvau ir mačiau, kad draugo koją pradėjo traukti volai, bet iki suspėjau mašiną sulaikyti, tai jau buvo įtraukta koja virš kulnelio ir sutriuškinti visi kaulai.

Tą patį vakarą draugas buvo nuvežtas į Edmontoną į ligoninę, kur gydytojai koją tuojau sugipsavo. Dabar dar nežinia, kaip bus draugui su taip sunkiai sužeista koja.

Prieš kiek laiko draugas buvo metęs tą darbą, bet del pinigų stokos grįžo atgal. Visada buvo linksmas darbe ir buvo pasiėmęs blanką parinkti aukų Liaudies Balsui.

Tai štai kokios nelaimės dažnai pagauna darbininkus. Iš darbininkų darbų auga kapitalistų pelnai, o darbininkai dažnai nustoja dalį savo sveikatos arba visiškai ją praranda.

Iš Sudburio Mainierių Gyvenimo

INCO Batlaižiai

Sausio 24 d. Grand teatre buvo sušauktas mainierių masinis mitingas, kuriame dalyvavo darbininkų apie du tūkstančiai. INCO norėjo tą masinį mitingą išardyti, tam tikslui suorganizavo visus miesto valkatas, kuriuos nugirdė, kad keltų triukšmą laike prakalbų. Tikrai, kultūrinė įstaiga atrodė į beprotnamį, staugimas, cipimas tęsėsi visą laiką.

Kalbėjo Timminso mainierių organizatorius A. M. Stewart ir Sudburio organizatorius A. J. Anderson.

Nežiūrint INCO diskriminacijas ir viešas organizuotas gaujas puolimui ir draskymui unijos, to darbo nepajėgs sulaikyti, tą atžymėjo abu kalbėtojai. Greitu laiku vėl bus šaukiamas mainierių masinis mitingas, tame pačiame teatre, ir bus jau iš anksto prisiruošta, kaip su INCO bosais ir samdytais šunimis pasielgti.

INCO Aukos

Ukrainų tautos darbininkas, išdirbęs mainose apie 30 metų, delei senatvės atleistas iš darbo, įpuolęs desperacijon pats save susprogdino dinamitu. Paliko septynis vaikus ir žmoną kapitalistinėj sistemoj pūti, o pats sau gyvybę atsiėmė.

Antras, horvatų tautos darbininkas, liko užmuštas vasario 1 d. Darbininkai, kurie su juo dirbo, džiaugiasi, kad užmušė, nes buvo baisus šuo, kuris loždavo šnipo rolę ir persekiodavo kiekvieną laisvų pažiūrų darbininką.

Drg. J. Juozaičiui darbavietėj sulaužė koją per pėdą, tai vietoj nuvešti į ligoninę, parvežė namo ir pasakė, kad galėsi nueiti pas daktarą patikrinti, ar labai pavojingai sužeista koja.

J. J.

AUKOS

Lietuvos Liaudies Kovotojams

Per Kanados Lietuvių Komitetą Lietuvos Liaudžiai Ginti gauta aukų priešfašistinių Lietuvos kalinių paramai nuo Evansburg ALDLD 80 centų; nuo SDKLSPD 2-ros kp. (Hamilton) $5.00; ir nuo Edmontono Lietuvių Komiteto drg. Armonienė prisiuntė $3.75.

J. Lesevičius
KLKLLG Sekretorius.

P.O. Station "D," Box 44,
Montreal, Que.

Mes, pasilikusieji toj kempėj darbininkai, linkime draugui Juozui Makštelei iš šios nelaimės išeiti—pagyti ir vėl būti sveiku ir linksmu, kokiu pirmiau draugas buvo.

V. Radžiūnas

EMIGRANTAS

Atsiminimai

(Tąsa)

Kada prisiartinome prie kempės, buvo jau tamsu. Darbininkai buvo po vakarienei.

Įžengus į kempę, mus sutiko Povilas su šypsena veide.

—Vot, kad jį kur biesas!—sušuko Zigmas.—Mes jo ieškome po mišką, o jis riogso kempėj!

Visi džiaugiamės, kad Povilas kempėj. Greitai puolėm klausinėti, kur jis buvo ir kaip atsirado.

—Kaip tų suradai kempę? stebėjosi Zigmas. — Mes tavo pėdomis nusekėm net iki tos aukštos uolos, o tu kempėj.

—Visai nieko tokio nebuvo,—pradėjo aiškinti Povilas.—Naktį išsėdėjau po medžiu, o kai praaušo, tai pasileidau per mišką.

—Ar labai baisu buvo vienam miške naktį?—klausė Juozas.

—Nieko nebijojau, tik šaltoka buvo.

—Tai kaip tu išėjai?

—Pasitaikė laimė . . . Kada pasibaigė tas kelias, kuriuo ir jūs ėjote, pamislinau, kad jau neišeisiu niekur . . .

—Kodel tu negrįžai atgal?

—Negi atsiminsi viską tuo momentu.

—Tai kur tu ėjai tuomet, kada pasibaigė kelias?

—Pasileidau į mišką ir viskas.

—Nebijojai, kad nesu r a s i krašto?

—Pamislinau, kad ar taip, ar taip, man vistiek galas. Pilvas pradėjo trauktis, o nuovargis traukti prie žemės.

—Tai kaip išėjai į kraštą?

—Kada perėjau per tą kalną, aš pats neatsimenu, kaip toli ir kaip ilgai ėjau. Ėjau visai nieko nemąstydamas. Tik alkį ir nuovargį jaučiau. Norėjau lipti į medį ir paskui šokti iš medžio, bet nebuvo jėgų įlipti medin.

Mus visus nukretė šiurpas, kuomet jis ištarė tuos žodžius.

—Paskui pradėjau eiti lyg kokion pakalnėn. Nuėjęs pakalnėn suradau mažutį upelį. Puoliau prie vandens ir gėriau, nors vanduo buvo labai neskanus ir nešvarus. Vanduo mane truputį atgaivino. Besėdint prie to upelio atėjo mintis, kad upelis teka į kokį nors ežerą. Aš pradėjau eiti ton pusėn, kur vanduo teka.

—Aš būčiau vistiek neišlaikęs,—įterpė Juozas.

—Sekdamas vandenio bėgimą ėjau kokią valandą laiko. Taip ir išėjau pakraštin. Pataikyta išeiti prie to paties ežero, kuriuomi mes atvažiavom.

—Tai ką tu darei tuomet?

—Ką gi darysi . . . Pasirinkau aukštą ir storą medį, kad būtų kur įlipti, jei būtų pavojus iš žvėriu, ir laukiau, kas atsitiks.

—Nu, ir kas atsitiko?

—Palaukus kokią valandą laiko užplaukė laivas. Pradėjau rėkti, šaukti.

—Ir nugirdo?

—Kur tau nugirs. Negirdėjo iki pravažiavo.

—Tai kaip paskui buvo?

—Kada pravažiavo, tuomet užgirdo, nes vėjas putė į tą pusę. Tuomet privažiavo prie manęs ir paėmė. Pasirodė, kad jis vežė maistą mūsų kempėn.

—Tai tave atvežė?

—Taip. Kad ne tas laivelis, aš būčiau pastipęs.

Ištikro. Laivai po to nebeplaukiojo. Už poros dienų pradėjo oras šaltėti, o paskui ir snigti. Susisiekimas atsidarė tik tada, kada ledas buvo pakankamai stiprus važinėjimui ledu. Povilas būtų nesuradęs kempės. Jei būtų ėjęs ežero pakraščiu į tą pusę, kur mūsų kelias prasideda, gal būtų daėjęs, bet jei į kitą pusę, tai prapuolęs. Bet ir iki kelio daeiti buvo keletas mylių.

* * * * *

Mūsų šeima nuolatos augo. Prigabeno darbininkų arti dviejų šimtų. Vienus pastatė prie kelių kirtimo, kitus prie medžių, o trečius prie kitų darbų.

Vieną vakarą vienas darbininkas pranešė, kad atvažiavo kunigas. Girdi, sakys pamokslą. Visi darbininkai kempėj sujudo. Pasileido agitacija, kad nesikelti iš lovų.

Apie 9 valandą vakaro atsivedė bosas rusišką ar ukrainišką kunigą. Bet vos keli darbininkai atsikėlė. Tuomet bosas pareiškė, kad jis kalbės valgykloj. Girdi, kas norite, galite eiti pasiklausyti. Nedaug atsirado tokių, kurie ėjo, bet kiti bijojo darbo netekti todel nuėjo. Bet ir nuėjusieji nepritarė kunigui. Pradėjus jam kalbėti kiti apleido valgyklą, o likusieji statė tokius klausimus, kurie kunigui labai nepatiko.

Vėliau pasirodė, kad mūsų kempėj yra kokios tai unijos organizatorius. Vieną vakarą jis prisiartino ir prie lietuvių, lošiančių kortomis. Pradėjo siūlyti knygutes ir kalbinti rašytis į uniją. Nupasakojo apie finų darbininkų kempę, kuri esanti organizuota į uniją.

—Eik tu peklon su savo unija,—atkirto Juozas.—Ką gi ji mums duos?

—Ji jums nieko neduos, bet sujungs į vieną būrį,—atkirto organizatorius.—Būdami organizuoti jūs patys apsiginsite. Solidariai laikydamiesi galėsite lengviau dirbti. Ar jums nedaėdė tų šunbosių rėkavimas ant jūsų?

Iš organizatoriaus kalbos buvo galima spręsti, kad jis senai dirba tą darbą, nes visokias kalbas moka. Net ir lietuviškus kai kuriuos žodžius žinojo.

Kaip jam sekėsi darbas per tas kelias dienas jo buvimo, sunku pasakyti, bet pas lietuvius jis nieko nelaimėjo. Valstiečių vaikams buvo neįmanoma išaiškinti organizacijos reikšmę.

Vieną dieną, pietų laike, prie manęs priėjo šunbosis, kaip mes jį vadinome, ir pasakė į ausį:

—Šis vyras yra labai blogas žmogus, saugokitės jo.

—O ką jis gali padaryti?—paklausiau.

—Jis yra unijos organizatorius. Jis čia šiandien dirba paskutinę dieną.

Teisybę jis sakė: ant rytojaus jį paleido. Matomai buvo koks šnipas tarpe darbininkų. Tačiau po to boseliai lyg pagerėjo. Matomai nusigando organizacijos.

Kada reikėjo toli nuo kempės dirbti, buvo labai bloga. Pietų atveždavo tik ten, kur didelis būrys dirbdavo. Mažesni būriai turėdavo neštis. Dežutėj maistas sušaldavo. Kavą reikėdavo virtis lauke. Pradėjo bruzdėti—pykti ant darbo sąlygų. O bosai atleidinėjo iš darbo. Mat tuo laiku susisiekimas buvo vėl geras, tai naujų darbininkų buvo galima gauti kada tik reikia. Atleido kelis ir lietuvius.

—Matai, Juozai,—Ka l b ė j o Povilas, kada Juozas gavo laiką, kaip mes atleidimą vadinome,—kad būtume organizuoti į uniją, bosas negalėtų paleisti.

—Gausiu darbo kitoj kempėj, —atkirto Juozas.

—Gausi, tai gausi, bet ir tenai nebus geresni piragai. O kiek tu laiko sugaiši.

Penki lietuviai išsilaikėm iki galo. Viso iš 200 paliko tik 75. Daugumą atleido. Kuriuos tik paleido anksčiau, nors ir už poros sąvaičių prieš užbaigą sezono, tiems sumokėjo po 10 dolerių pigiau. Atleidžiamieji pyko, bet nebuvo kaip pasipriešinti. Mums sumokėjo sulyg kontrakto, po 45 dolerius į mėnesį, kaipo išbuvusiems iki pabaigos.

Linksmi kraustėm savo daiktus į maišus. Nusibodo miške būti. Išbuvome šešis ir pusę mėnesio.

Grįžimas iš miško buvo labai sunkus. Dvi poros arkliu traukė dvejas roges su mūsų daiktais, o mums reikėjo sekti pėstiems. O sniego ant ežero buvo labai daug. Kaip tyčia tą dieną atšalo ir snigti pradėjo. Tik pamanykite, 25 mylias nubristi sniegu. Tik retkarčiais leido truputį prisėsti ant rogių, pasimainant.

Pasiekę paštą gavome čekius ir po kelis dolerius ant maisto. Gelžkelio tikietus taipgi davė pašte, išskaitydami tą sumą iš algos. Pasileidome į Winnipegą.

* * * * *

Visą 1928 metų vasarą vėl taip prasitrankėm po vakarinę Kanadą. O rudenį grįžome į Winnipegą. Bet čia sugrįžus miškų darbams jau nebesamdė—buvo pervėlu. Baimė paėmė, kaip reikės išgyventi visą žiemą ir pavasarį be darbo. Ypatingai man buvo trumpa su pinigais, nes už kelionę pasiunčiau porą šimtų dolerių, kuriuos sutaupiau per žiemą ir vasarą. Bėgau visur, klausinėjau, ar negalima gauti darbo. Bet kas tau duos.

—Jei norite gauti darbo miškuose, važiuokite į rytus,—patarė vienas winnipegietis.—Kapuskasinge daug darbininkų ima į miškus.

—O kaip toli Kapuskasingas? užklausė mano draugas, Kostas. —Kiek gelžkelis kainuoja?

—Tikrai nežinau, bet man regis, kad apie 25 doleriai į vieną pusę.

Mes abu atsidusome. Išleisk tuojau tokią sumą, o dar netikras, kad gausi padirbėti. Bet ir ant vietos riogsant juk teks juos pravalgyti.

Susidarėm būrys iš keturių lietuvių ir 10 ukrainų ir pasilaidome linkui stoties.

—Vargas verčia viską daryti,—pareiškė Kostas.—Po miškus besitrankydami gal nors tiek uždirbsime, kad užteks padengti pragyvenimo ir kelionės išlaidas, o sutaupyti paliks nepaliesti.

Užmokėjau už tikietą 25 dolerius, o pas mane liko 10 dolerių. Mislinu, ar užteks man jų pragyventi iki gausime darbą. Kokioj padėtyj buvo mano draugai, sunku buvo atspėti, bet iš jų veidų buvo matyti, kad nei kiek negeresnėj.

Daugiau ne dvi paras vežė mus traukinys iki pasiekė Kapuskasingą, kur mes tikėjomės gauti darbo miškuose. Kaip tik tuo pačiu keliu mus vežė, kuriuo važiavome į Winnipegą atvykę iš Lietuvos. Prisiminė visos svajonės. Liūdna darėsi, kad jos neišsipildė. Antri metai baigėsi, bet mes tebegyvenome klajoklių gyvenimą. Pradėjau skaičiuoti, kiek vietų aplankiau per tuos du metus. Iš Winnipego nuvykome į Saskatchewano provinciją. Iš tenai į Winnipegą. Iš Winnipego į Suvienytų Valstijų parubežį. Iš tenai vėl atgal. Iš čia ant gelžkelio. Paskui ant farmų. Iš ten vėl į Winnipegą. Iš Winnipego į miškus. Iš miškų vėl Winnipegan. Iš čia ant gelžkelio Saskatchewano provinvincijoj. Iš tenai atgal į Winnipegą. Iš Winnipego į šiaurinę Manitobą. Iš tenai atgal. Iš Winnipego į Brandoną. Iš Brandono į Saskatchewano provinciją ant farmų. Vėl Winnipegan. Ir dabar į Kapuskasingą. Nemažai prisitrankyta prekiniais traukiniais, nemažai išleista keleiviniams traukiniams. Kuone du metai praslinko, o tik porą šimtų dolerių sutaupiau, kuriuos pasiunčiau atmokėjimui skolos.

Kada išlipome iš traukinio Kapuskasinge, buvo apie 10 valandą ryto. Todel buvo laiko suieškojimui nakvynės. Užėjom į chiniečių restaurantą ant pietų. Čia pradėjome teirautis apie nakvynę ir darbus.

(Bus daugiau)

Montrealo Naujienos

Montrealiečiai Gausiai Remia Ispanijos Kovotojus

Montrealo lietuvių prieškarinis ir priešfašistinis komitetas sausio 31 dieną suruošė Ispanijos liaudies kovotojų medikalei paramai koncertą. Nors oras buvo gana šturmuotas, bet publikos prisirinko pilna kliubo salė. Komitetui buvo apribotas laikas del nušvietimo esamosios padėties Ispanijoj, tai trumpai apibudinus dalyką ir parengimo tikslą, iš auditorijos ant estrados tuojau pradėjo pinigai skristi. Pirmas atsviedė $1.25 draugas Kiveris ir jį pasekė žemiau paduotieji draugai: Asijavičius aukavo $3.00; po du doleriu aukavo: Janauskas, Šerpitis, Zimontas, Daugėla ir Armalinskas; Kukenis—$1.25 Pečiulis—$101, V. Naujokas—$1.05; po dolerį aukavo: Braknys, Kavoliūnas, Doveika, Čelkienė, Miknienė, J. Jurkštas, A. Kavoliūnas, Mickūnas, Krikščiūnas, Milevičius, Mačionis, Vilkelis, Virbilienė, Tamošiūnas, Varaška, Garnelis, Kiela, Zuzevičius, Mašnickas, A. Palubinskas, Laurinaitis, Deklevičienė, Tamasoniai, Micelis, J. Ivinskas, A. Tankevičius, Malinauskas, Misevičius, Klivickas, Mačiulaitis, F. Nakruša, Mikalauskas, Fileris, Skirka, Šilinis, Kerbelis, Skinkys, Vilimas, Čerpinskas, Turuta, Kinderis, Rasimavičius, F. Bunkus, Misevičius, Keršys, Zimonaitė, Liutkevičaitė, Liuokaitis, Stukas J., Uldukis V., Virbyla J., Brukas, Zaginauskas, Skripka, Padvenskaitė, J. Girdžius, J. Ambrasas, A. Majauskas, V. Naujokas, A. Kuklieriūtė; po 50 centų aukavo: J. Petronis, Astrauskas, K. Vaitiekūnienė, V. Naujokas, Iršienė, Leknickas, Nakrušienė ir Kilikevičius; Mickūnas 10 c. ir P. Blažys 5 c. Viso surinkta $81.71.

Be to, iš koncerto dalyvių buvo išrinkti A. Šerpytis ir K. Juškevičius, kad su komitetu patikrintų pinigus ir priduotų kur reikia.

Varde antifašistinio ir antikarinio komiteto, visiems aukavusiems ir koncerte dalyvavusiems reiškiu širdingą ačiū.

M. Gudas

Nepamiršta Remti Ispanijos Gynėjus

Sausio 16 dieną pas J. A. Graibus, sueigoje, sukelta aukų Ispanijos kovotojų pagelbai sekamai: P. Niaura, K. Spaičys, A. Liuokaitis, P. Gudas, Matulaitis, Milevičius, A. Graibus ir Velykytė aukavo po dolerį. Viso aštuonis dolerius.

Sausio 17 dieną, pocenčaliečių koncerte, atsišaukus J. Lesevičiui, tam pačiam tikslui sukelta aukų $7.24. Montrealo lietuviai Ispanijos liaudžiai ginti distrikto sekretoriui jau pridavę $145.01, o pridėjus paskutinius, mes montrealiečiai būsime sukėlę taip kilniam tikslui $241.96.

Tačiau aš tikiu, kad šios Montrealo lietuvių aukos nebus paskutinės, mes remsime Ispanijos laisvės gynėjus tol, kol bus sutriuškintas naziškas ir itališkas fašizmas. Madrido gynėjus atjaučia profesoriai ir studentai, tą patvirtina McGill universiteto studentų nutarimas, kuriuo sausio 9 dieną nutarė kas sąvaitę sukelti po $150.00 aukų ir pasiųsti Madride esamai Kanados medikalei vienutei, kuriai vadovauja daktaras N. Bethune.

Reguliarinis mūsų lietuvių prisidėjimas su aukomis stiprina priešfašistinį frontą ne tik Ispanijoje, bet sykiu ir čia pat, Kanadoje.

P. P. Komiteto Sekretorius
M. Gudas

Tel. PL 9659 Gyv. DO 5947

J. M. ROSENFELDAS
Lietuvis Advokatas

Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.

20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.

Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

Priduokite Centrui Tikrus Adresus

Šiuomi kreipiuosi į ALDLD 137 kuopos narius, kad pakeitę gyvenamas vietas apie tai praneštumėte kuopos valdybai žemiau nurodytu adresu.

Daugelis narių, negaudami knygų ar žurnalų, dažnai kaltina kuopos valdybą ar centrą. Bet dažniausia jų pačių kaltė, nes apie antrašo pakeitimą niekam nepraneša.

Nepakeitus adreso, negalima gauti literatūros, nes ją centras, nežinodamas apie persikėlimą, siunčia senon vieton, kur jos nie kas nepaima ir ji ten pražūva. Tokiu būdu ne tik narys nukenčia, bet ir centras daro bereikalingas išlaidas. Kad to išvengus, visuomet persikeldami naujon vieton apie tai praneškite kuopos valdybai.

Nors jau 1936 metai praėjo, bet dar yra narių neužsimokėjusių už juos duoklių. Tas yra labai peiktinu dalyku, nes apsunkina centrą su knygų leidimu. Todel kreipiuosi į tokius draugus, kad pasistengtumėte užsimokėti. Taipgi, nepamirškime, kad jau laikas pradėti mokėti ir už šiuos metus, nes centrui reikalingi pinigai del žurnalo leidimo ir kitiems reikalams.

Darbuokimės ALDLD vajuje. Su pradžia jau turime kelis naujus narius. Pradžia atrodo gera, kad iki pabaigai taip gerai eitų darbas, tai nereikėtų abejoti apie išlaimėjimą raudonos vėliavos. O kad to atsiekti, tai visų narių pareiga stoti darban! Visiems dirbant lengva bus tą atsiekti.

P. Matulaitytė
Finan. Raštininkė.
P.O. Station D., Box 44,
Montreal, Que

Lietuviška Vakarienė

Montrealo darbininkai lietuviai paskutiniu laiku pusėtinai įsisiūbavo, dažnai rengdami įvairius parengimus abiejuose miesto galuose. Nuo to nė kiek nenori atsilikti ir vidurinėj miesto dalyj gyvenantieji lietuviai, nors šioj dalyj lietuvių neperdaugiausia gyvena.

Negaliu pamiršti neparašius ir apie šeimyniską vakarienę, kuri atsibuvo 30 dieną sausio.

Ši vakarienė buvo surengta ne vien, kad sueiti ir linksmai laiką praleisti, bet kad ir paremti tarptautinį judėjimą.

Didelis ačiū tenka d.d. Brundzams, kurie ne tik leido savo stuboj vakarienę laikyti, bet draugė Brundzienė prisidėjo darbu ir dar draugas Brundza aukavo $1.00. Gi drg. Kavoliūnienei tenka didelis kreditas už pagaminimą tokių skanių lietuviškų valgių ir už jos didelį trūsą, kuri daugiausia dirbo šios vakarienės surengime. Draugas Kavoliūnas taip gi aukavo $1.00. Gi mūsų nuolatinis ir stambus darbininkiško judėjimo rėmėjas drg. K. Simanavičius net čielą trirublę paguldė ant stalo. Po du doleriu aukavo sekanti draukai: Brazauskas, F. Nakruša, Šilinis, Mačiulaitis, Skrupskis, Knistauta, ir Maskaliūnas; po $1.00 aukavo: Macevičius, A. Šiaučius, V. Bunkienė, Oskaras, F. Bunkus, Žekonis, Nakruša, P. Matulaitytė, Uldukis, P. Petrulis, O. Matulevičaitė, Laurynaitis, Balčiūnaitė ir Stukas.

Nors padaryta daug išlaidų, bet ir pelno liko, kuris bus perduotas tarptautiniam judėjimui.

Rengėjų vardu visiems ir visoms tariu didelį ačiū už atsilankymą ir parėmimą, o moterims, kaip tai Kavoliūnienei, Bruzdzienei ir Nakrušienei, už pasidarbavimą.

Zanavykė

Pakvietimas

ALDLD 47 kuopa ruošia 14 dieną vasaria 5 val. vakare, 2114 Frontenac Str.

VAKARIENĘ

Bus užkandžiai, įvairūs gėrimai ir programa. Kviečiame visus dalyvauti.

Įžanga laisva.

Rengėjai

Tęsia "Patrijoto" Kelią

Per Lietuvos fašistų agento Tysliavos gazietą. Tysliavos adjudantas, M. Aukštaitė, apskelbė, "kad montrealiečiai vis delto susilauks vietinės spaudos lietuvišką žodį." Toliau priduria: "Atsimenate, kad jau čia buvo vienas "naujagimis' ir, išvydęs pasaulį, tuojau mirė." Taip, tai kalba apie Hitlerio agentėlio Andriuškaičio lapelį "Patrijotą," kuris 1934 m. rudenį pasirodė ir po trijų numerių išleidimo, negarbingai paieškojęs "Patrijotui" vado, numirė. Jo mirtį su pašaipa sutiko plačiosios Montrealo lietuvių darbininkų masės, išskiriant gal M. Aukštaitę ir p. Šneideraitį, kuris skelbiamas, kaipo "būsimo" montrealiečių laikračio iniciatorius.

Apie būsiančio laikraščio srovę Tysliavos adjutantė aiškina, kad "greičiausia jis bus vidurinės srovės." Mat, su kraštutine srove, išėjęs ir apsidekoravęs Hitlerio svastika ir bažnyčia, "Patrijotas" nudegė ir mirė, tai dabar planuoja apsidengti "vidurinės srovės" skraiste ir, matomai, tikisi apgavingai darbininkus suvedžioti. Bet, šiandieninių "Patrijoto" iš numirusių kėlėjų, M. Aukštaitės ir J. Šneideraičio, nenaudai darbininkai jau gerai pažinę demagoginius fašizmo kelius. Fašistų atsižymėjimas tarptautinių sutarčių laužymu, grobimu teritorijų, žudymu šimtų tūkstančių nekaltų žmonių Abisinijoj, Ispanijoj ir apgavingu bei kruvino teroro keliu išplėšimu visų liaudžiai priklausančių teisių Lietuvoje ir Vokietijoje ir eilėje kitų šalių išmokino darbininkus nepasiduoti fašistiniams suvedžiojimams.

Kiek girdima iš montrealiečių, tai tokių Tysliavos intrukcijų pravedimui Montreale lietuviai priešingi. Virš minėta porelė, atrodo, kad tai atsišaukianti "Patrojotui" vadai, tik pavėlavę atsišaukti, nes ieškotojas jau miręs. Nuo savęs patariu, kad nesivargintumėte ir neieškotumėte "Patrijoto," nes jis jau du metai ir penki mėnesiai, kaip po velėna. Pasivėlinote, pašauktieji! . . . Neklaidžiokite, bet imkitės naudingo žmonijai darbo. Neplanuokite, kaip žmones suvedžioti, bet kaip juos išvesti iš suvedžiojimo, kurį turčių klasė per savus žmones ir savo organizacijas taip skleidžia. Kodel vietoj "vidurio" srovės, nepasirnkti savo klasei naudingą antifašistinę srovę? Juk tai yra savas reikalas, kam ieškoti priešų interesų gynimo.

Lietuviai darbininkai, visi antifašistinio nusistatymo žmonės, turėtų išstoti prieš tokius žygius, kurie taikomi mūsų klasės nenaudai.

Jeigu Montrealo lietuviai sumanytų leisti jų reikalus ginantį, lietuvius vienyjantį ir prieš fašistinį laikraštį, tai bendrai susitarus gal ir radus reikalą išleistume, bet dabartinės porelės užgaidos yra susirišę su Lietuvos fašistų užgaidomis supiudyti Kanados lietuvius ir užkarti Lietuvos fašistų žvalgybinę naštą ant mūsų sprando.

Montrealietis

Vakaruškos

ALDLD 137 kp. Darbininkių Skyrius Ruošia

LIETUVIŠKAS VAKARUŠKAS

Sekmadienį, Vasario 14 d. 4 val. vak., Posančaliečių Salėj, 01234 Charlevoix Str., Montreal

Posančalio distrikto lietuviai kviečiami dalyvauti šiame parengime, kur bus proga linksmai laiką praleisti. Bus Bingo laimėjimai, lietuviški žaidimai ir šokiai prie geros armoškos.

Kviečiame **Rengėjos**

Queen City Dress Darbininkės Laimėjo Streiką

Montreal, Vasario 5. — Trysdešimt viena darbininkė, kurios buvo išėję į streiką priešindamos atleidimui 7 draugių už unijinį veikimą, sugrįžo darban laimėję visus reikalavimus, įskaitant grąžinimą darban darbininkių ir unijos pripažinimą.

Streikui vadovavo International Ladies Garment Workers Union.

M i n ē t a kompanija turėjo dirbtuvę-siuvyklą Toronte, bet pabėgo į Montrealą, kad ištrūkti iš unijos, bet ir tenai sugriebė ją.

Knyga--Geriausias Tavo Draugas

Stalinas apie SSRS konstituciją	$0.15
Nauja SSRS konstitucija	15
Komunistų partijos manifestas	15
Kaltinimo kalba trockistų teisme (pereitų metų)	15
Ispanija ginklnos	10
Kalendorius 1937 m., leistas Argentinoj	25
1863 metai Lietuvoj, baudžiava ir jos panaikinimas	1.00
Komunistų partijos istorija	1.50
Treasure trove, jaunuoliams apysaka anglų kalboj	25
Lietuvių kalbos gramatika, vėliausios laidos	75
Aritmetikos teorijos vadovėlis	35
Vaikų darbymečiui, skaitymų knyga	50
Lietuvių kalbos vadovėlis SSRS mokyklose	25
Jaunuolių šviturėlis, Amerikos lietuvių kalbos mokykl.	25
Priekalas, mėnesinis žurnalas, leidžiamas SSRS	10
Dabartis, mėnesinis žurnalas, leidžiamas Argentinoj	10

Knyga, geriausia dovana tavo pažįstamiems, giminėms ar draugams.

ŠIAS KNYGAS GALITE GAUTI PER LIAUDIES BALSĄ, STATION C, BOX 1013, TORONTO, ONTARIO, CANADA

ŽINIOS IŠ SOVIETŲ SĄJUNGOS

Praeitais Metais Plieno Gamyba Pakilo 30.4 Nuošimčiais

Praeitais metais iki gruodžio 25 dienai Sovietų Sąjungoje buvo pagaminta 15,905,000 tonų plieno ir 12,115,000 tonų roliuoto metalo. Planas buvo 15,860,000 tonų plieno ir 12,100,000 roliuoto metalo. Bet dar iki naujų metų buvo numatoma daug pagaminti.

Tokiu būdu 1936 metais Sovietų Sąjungoje buvo pagaminta plieno 3,780,000 tonų viršaus, negu 1935 metais, arba 30.4 nuošimčių. Vienų metų plieno produkcijos pakilimas beveik lyginasi visai prieškarinei plieno produkcijai.

Maskva Trijuose Žmonių Surašinėjimuose

Vietinis caristiniais laikais visuotinas Maskvos žmonių suregistravimas atsibuvo 1897 metais ir gavosi tokie daviniai:

Bendras žmonių skaičius, 1,038,59.
Kunigų ir vienuolių, 7,638.
Mokytojų, 1,837.
Inžinierių ir technologų, 374.
Daktarų, 1,380, tarp jų 35 moterys.
Studentų, gaunančių stipendijas, 779.
Prostitucijos namų savininkų, 301.

1926 metų surašinėjimas suteikė tokį Maskvos vaizdą:

Bendras žmonių skaičius, 2,025,900.
Kunigų, 943.
Mokytojų, 12,519.
Daktarų, 6,443.
Inžinierių, 8,057.
Studentų, gaunančių stipendijas, 34,926.

O iš 1936 metų sausio mėnesio 1 dienos surašinėjimo gavosi šios skaitlinės:

Bendras žmonių skaičius, 3,567,900.
Daktarų virš 24,000, iš kurių didesnė pusė moterys.
Studentų, gaunančių stipendijas, virš 100,000.
Inžinierių skaičius milžiniškai pakilo, bet galutinos žinios nepaduotos.

Šiais Metais Pasiųs 95 Tyrinėjimo Grupes į Arktiko Šritis

Šiais metais Sovietų valdžia už 62 paralelės į arktiškas sritis pasiųs tyrinėti 95 mokslines grupes. Reiškia du kart tiek, kiek pasiuntė 1936 metais.

M o k sliniams tyrinėjimams arktiko srityse paskirta virš 40 milijonų rublių tik 1937 metais. Kartu su geologiniais tyrinėjimais bus daromos ir topografinės nuotraukos ir hydrografiški darbai Kara, Laptevo jūrų srityse ir studijuojamos šiaurės upės.

1937 metais yra išdirbtas planas Arktiko srityse iškasti 600,000 tonų anglių.

200 Mokslininkų Diskusavo Beskausmius Gimdymus

Sausio pirmomis dienomis įvyko Maskvos apylinkės mokslininkų konferencija, kurioj dalyvavo virš 200 profesorių ir daktarų apdiskusuoti beskausmių gimdymų klausimą. Laike konferencijos buvo apdiskusuoti 25 moksliniai raportai.

Sveikatos departamento vaikų ir motinų sekcijos viršininkė Karmanova raportavo, kad 1936 metais Maskvos apylinkėj buvo 17,000 beskausmių gimdymų arba 35 nuošimčiai iš visų gimdymų.

Akademikas Orbeli savo raporte plačiai išanalizavo skausmų psichologiją ir kvietė mokslininkus pagilinti beskausmių gimdymų studijavimą ir atydžiai taikinti gyvenime.

Pakilo Chemikalų Produkcija

Praeitais metais Sovietų Sąjungoje chemikalų produkcija pakilo 31 nuošimčiu. Nitrogeno industrija savo planą pabaigė gruodžio 25 dieną.

Sulyginus su 1936 metais, amonijos produkcija pakilo 42 nuošimčiais; nitriškų rūgščių 46 nuošimčiais; sieros rūgščių 43 nuošimčiais. Taipgi laike produkcijos kilimo smarkiai puolė ir gamybos išlaidos, tik per vienuolika mėnesių gamybos kainos sumažėjo dvylika ir puse nuošimčių, sulyginus su 1935 metais.

C.P.R. BIAURIAI IŠNAUDOJA KINUS DARBININKUS

Pereitą sąvaitę Kanados parlamente nekurie atstovai pakėlė alarmą del C.P.R. kompanijos samdymo kiniečių jūrininkais tarp Vankuverio ir tolimųjų rytų. Nekurie grąsino, kad valdžia atimtų iš kompanijos lengvatas, jei ji nepaleis kiniečių ir į jų vietas nepriims kanadiečių. Bet ginčuos paaiškėjo, kad kiniečiai už daug pigiau dirba, laivuose kanadiečiams būtų reikėję išmokėti už darbą $929,808, o kiniečiai atliko už $203,889.

KĄ AŠ MAČIAU KINIEČIŲ TEATRE

Rašo **Herbertas Cukurs**
iš Kantono

Keistas atrodo Kantono miestas paupyje. Vandenyje tūkstančiai džonkų. Daugelis iš jų labai didelės ir be būrių, jas traukia mažučiai garlaivėliai. Įdomiausia tai, kad beveik visos džonkos apginkluotos patrankomis ir kulkosvaidžiais, o šonai apkalti plieno plokštėmis. Patrankos visokiausių rūšių, pradedant moderniškiausiom ir baigiant viduramžių laikų čigūniniais boseliais. Kai kuriose džonkose yra ir šarvuotieji bokštai iš kurių į visas puses kyšo patrankų vamzdžiai. Daugelis džonkų matyti gerokai apšaudytos. Banditų Kinijoj pakankamai esama.

Nedidelėje saloje yra visų valstybių atstovybės. Kanalas, kuris skiria salą nuo sausažemio, neplatus ir pilnas džonkų. Salos plotis 200 metrų, o ilgis 700 metrų. Visa sala apsupta spygliuotomis vielomis, apstatyta gelžbetoniniais bokšteliais, kuriuose įtaisytos patrankų ir kulkosvaidžių lizdai. Visur viskas uždara. Kiek yra vartų į salą, visi geležiniai. Pro juos įeinančius kiniečius iškrato. Aplink salą plaukioja šarvuoti kiniečių policijos motorlaiviai. Ne toli prie salos upėje stovi japonų ir amerikiečių karo laivai. Taipgi diplomatai ir konsulai čia gyvena, kaip kalėjime. Stiprioji sargyba liudija, kad diplomatų gyvybei nuolat gręsia pavojus.

Šioje diplomatų saloje už nakvynę reikia mokėti 14 dolerių už naktį. Man perbrangu. Aš susirandu kiniečių viešbutį, kuriame už vieną dolerį gaunu puikiausį kambarį.

Žiemos metu mieste mačiau kiniečių teatrą. Todel pavalgęs pietus išvykau ieškoti to teatro. Greitai aš jį ir suradau.

Prie įėjimo milžiniška publika, vos prieinu prie kasos. Už 60 latviškų santimų gaunu labai gerą vietą teatre. Esu beveik vienintėlis baltasis tarp kiniečių. Teatras pilnas. Nepaprastu triukšmu prasidėjusi pjesė jau rodoma pilnu tempu. Bet nors scenoj vyksta vaidinimas, publika kalbasi, kaip turguje. Saldainių, cigarečių ir vaisių pardavėjai rėkia visa gerkle ant viso teatro siūlydami savo prekes ir briaudamiesi iki scenos. Ir niekam ši prekyba nekliudo. Žiūrovai valgo visokiausius užkandžius ir žiūri vaidinimo, kuris vyksta gerai apšviestoje scenoje. Taipogi apšviesta ir visa salė.

Pradedu stebėti vaidinimą. Scenoje mandarinų rūmai Kampe po marškinių dirba išsijuosęs orkestras: du smuikininkai, trys viliončelistai ir dar dvejetas keistų muzikantų, kurie pielavoja melodijas, visiškai panašias į kovo mėnesio kačių koncertus. Po 5—10 taktų du menininkai iš visos jėgos daužo per kažkokią petelnę, ir taip baisiai nuaidi garsas, kad tenka ausis užsikišti.

Artistai, apsirengę nuostabiai gražiais senoviškais kiniečių rubais, atrodo, vaidina kažkokią meilės dramą. Nuolat jie spaudžia savo rankas prie širdies ir varto baltas akis. Artistai tik vyrai, jie vaidina ir moterų roles. Scenoje matau kareivius, vienuolius, paprastus žmones ir turtingus, apsirengusius labai puošniais rūbais. Jie kalba ir dainuoja. Bet jų žodžių išgirsti negalima. Galima tik matyti, kaip jie žiobčioja ir mastaguoja rankomis, nes viską užmuša nepaprasta muzika.

Ypatingai man patinka vieno seno mandarino apdaras. Jis toks turtingas spalvomis ir gražus, kad gaila, jog dabar niekas tokių drabužių nedėvi. Taipogi graži ir jo barzda, kuri nusitęsusi iki pat kelių, kai senis, išsitraukęs kardą, ruošiasi nukirsti gražuolei galvą, visa salė pašoka iš savo vietos ir staiga teatras nutyla, kaip gamta prieš audrą. Bet senis nevidonas salės lūkėsį apvilia ir galvos nenukerta. Žiūrovai, jokio ypatingo nerimo nereikšdami, vėl susėda ir pradeda savo garsius pokalbius.

Vaizdas pakeičia vaizdą. Vos nusileidžia uždanga, niekas neploja. Žmonės kalbasi, triukšmauja ir valgo kas ką turi. Ir aš nusipirkęs vaisių imu taip kramtyti, kad ir ausys juda. Lupenas galima mesti čia pat ant žemės, o jei patinka ir kitiems ant galvų.

Ypatingai įdomu žiūrėti, kur vaizduojami jausmai ir meilės skausmai. Didvyriai krinta ant kelių, ant užpakalio, ant pilvo ir ant nugaros. Bet čia jau tokia tvarka, artistas tol nekris, kol nebus padėta kokia nors minkšta pagalvė. Pavyzdžiui reikia kristi užpakaliu, tai artistas laukia, kol tarnas padeda pagalves, tada jis parkrinta. Jeigu reikia kristi aukštielninkam, tai jam padeda visą matracą. Krisdami ant pilvo, artistai tiek vyrai tiek moterys vaidinantieji, užriečia aukštyn kojas ir guli tol, kol pagal veikalą reikia atsistoti.

Artistas vaizduodamas meilę, pirmiausia parkrinta ant pilvo, paskiau susuka kojas, atsiklaupia ir savo širdies damai apkabina kojas. Tokių negražių dalykų, kaip bučiavimai scenoje, kiniečių teatre nėra. Daugiausia monotoniškai dainuojama ir tik kada ne kada pasigirsta žodžiai.

Sukrečiantį įspūdį padaro giljotinos įnešimas į sceną. Toji giljotina labai panaši į mūsų duonos piaunamą peilį. Didvyrė, pasiruošusi mirčiai, pirmiausia nusivalo kojas, tada atsiklaupia ir nusilenkusi galvą pradedą ją taip sukinėti, kad plaukų kasa laksto oru, kaip kovbojaus laso. Senasis mandarinas daro tą pat judindamas savo barzdą ir ūsus. Ir šiuo momentu salė aptyla, galima girdėti net moskito skridimą. Tada senis sučiumpa savo dukrą už rankos ir traukia ją prie giljotinos. Nuodėmingoji gražuolė gailiai sukniaukia, o muzikantas iš visos jėgos sukerta per petelnę. Bet tuo pačiu momentu scenon įšoka didvyris, apsiginklavęs senoviškais ginklais. Prie jo kardo prikabintos kažkokios bombos. Jis jas mėto ore taip, kad vos nekliudo mandarino. Bet didvyris žino, ką jis daro. Jis apibėga tris kartus aplink sceną mostaguodamas rankomis, paskiau palaukia, kol pakloja matracą ir tada atsigula ant pilvo, o rankomis apkabina kniaukiančios gražuolės kojas. Vadinasi įvyko meilės scena.

Kuo visa tas baigiasi—nežinau, nes po trijų valandų vaidinimo dar nebuvo matyti jokio galo. Iš pradžių buvo įdomu žiūrėti, bet paskiau užsinorėjo miego. Nors triukšmas nepaprastas, bet miegui atsispirti sunku. Aš išėjau, bet teatre vis delto dar liko apie 2,500 žmonių.

(Iš Liet. Žinių)

PIPIRNIČIA

Pasikalbėjimas su Padauža

Šaltas vėjas švaisto baltas, kai pūkas, snaiges. Einu Karalienės gatve kaklą įtraukęs į kalnierių. Sutinku Toronto Padaužų Respublikos vyriausią Padaužą.

—Sveikas gyvas! Kaip einasi? Kas girdėti?—užkalbinau.

—Kas liečia mane—neblogai, bet pasaulinės naujienos nekokios, — atkirto jis. — Lietuvos nepriklausomybei pavojus.

—Ar Hitleris galutinai kėsinasi užgriebti Lietuvą?

—Visai ne iš Hitlerio pusės pavojus. Laikraščiai rašo, kad Japonijos valdžioj įsigalėjo militaristai—fašistai ir ruošiasi visą Aziją užkariauti.

—Iš Japonijos pusės Lietuvai jokio pavojaus nėra,—atsakiau. —Juk Lietuva randasi Europoj, o ne Azijoj.

—Nebūk fanatikas. Kiba tu laikraščių neskaitai. Ar nematei mūsų laikraštyj korespondencijos, kurioj rašoma, kad visi Toronto lietuviai komunistai azijatai. O aš nekuriuos iš mažens pažįstu ir tikrai žinau, kad jie Lietuvoj gimę ir augę. Tas parodo, kad ir Lietuva randasi Azijoj.

—Kam mums čia ginčitis ant gatvės,—sakau vyriausiam Padaužai,—geriau eikime į mano kambarį.

Jis sutiko. Ir už kelių minučių buvome kambaryje.

Suradau geografiją ir žemlapį, kur aiškiai buvo parašyta, kad Lietuva randasi Europoj, ant Baltijos jūrų kranto. Parodžiau ir Padaužai.

—Ką tu manai, — priešinos vyriausias Padauža.—Juk mūsų laikraščio redaktorius labai mokytas žmogus. Jeigu Lietuva nebūtų Azijoj, tai jis nebūtų leidęs tokios nesąmonės spausdinti, kad lietuviai azijatai.

—Aišku, kad nesąmonė. Geografijoj parodo, kad Lietuva randasi Europoj, ir, todel, aišku, kad lietuviai yra europiečiai.

—Tu nemanyk, kad aš fanatikas, kad aš galiu tikėti lietuviškai georgrafijai. Aš tikrai žinau, kad nei vienas lietuvis mokslininkas nėra išmatavęs ir ištyrinėjęs viso žemės kamuolio ir nėra parašęs geografijos lietuvių kalboj. Lietuvių kalboj geografija yra vertimas iš kitų kalbų geografijų. Jai negalima tikėti, nes vertėjas galėjo taip sufiksiti, kad Lietuva iš Azijos atsidūrė Europoj.

Del to klausimo pradėjome labai garsiai diskusuoti. Paskui įsikišė šeimininkė ir paprašė nusiraminti, arba apleisti kambarį, nes jos vaikas miegąs.

Tais žodžiais vyriausias Padauža smarkiai užsigavo ir išeidamas per duris pareiškė:

—Aš nesu fanatikas ir palieku sau laisvę galvoti taip, kaip mano smegenys supranta.

Jurgis Pipiras

Pasikalbėjimai

Barbora:—Kodel tu, Ona, nebedažai savo lūpų?

Ona:—Kada aš jas numaliavoju, Jonas nenori bučiuoti.

* * * * *

Petras:—Tai koks opus daiktas ta akis: tik mažas krisliukas įkrito, o kaip graužia.

Antanas:—Tavo akis netikus. Man į akį įkrito Trumpakojo Julytė, bet nei kiek negraužia.

* * * * *

Jurgis:—Kad tu už manęs tekėtum, tai aš tave mylėčiau.

Antanina:—Tai tu manai, kad aš alaus bačka?

Vaikas Užduso Tėvo Automobiliuje

Vasario 5 dieną tūlas La Bove iš Niagara Falls važiavo su savo 15 metų amžiaus sūnum į Sarnia. Bevažiuodami abudu sėdėjo ant prišakinių sėdynių, bet vaikui pradėjus snausti tėvas jį perkėlęs į užpakalinę sėdynę, kur sūnus užmigo. Privažiavus netoli Sarnia miesto, tėvas pradėjo ant priekinių sėdynių, bet atsiliepė. Pasirodė, kad sūnus buvo jau negyvas. Tėvas sukėlė alarmą ir pribuvęs gydytojas nustatė, kad mirtis įvyko del susidariusių automobiliuje angliarūkšties-monoxdo gazų, kurie išeina iš sudegusio gasolino.

VEDYBŲ PASKOLOS DAUGINA GIMDYMUS

Berlyno naziai giriasi, kad per pusketvirtų metų išdavę $168,000,000 paskolų 700,000 porų, su sąlyga, kad kiekvienas gimęs vaikas sunaikins 25 nuošimčius paskolų. Esą dabar tas paskolas turinčios šeimynos dvigubai tiek vaikų turi, kiek nefinansuotos poros.

TORONTO NAUJIENOS

Lietuvos Nepriklausomybės Paminėjimas

Toronto Lietuvių Komitetas Lietuvoj Demokratijai Atsteigti ruošia Lietuvos Neprikalusomybės paminėjimą vasario 16 dieną, 6 Denison Ave.

Sąrišy su tos dienos paminėjimu bus suvaidinta labai svarbi, turinti istorinės reikšmės, keturių veiksmų drama "Aušros Sūnūs."

Drama vaizduoja, kaip 1893 metais Rusijos caro valdžia persekiojo ir terorizavo Lietuvos kraštą. Tais metais įvyko Kražių skerdynės. Taip pat parodo, kaip Lietuvos knygnešiai, nežiūrėdami į žvėrišką žandarų persekiojimą, gabeno lietuviškas knygas iš Prusų ir platino po kaimus ir miestelius.

Šioj dramoj pamatysite, kaip vienas valstietis, vardu Rusteika, su savo sūnumi pasišventusiai ir didvyriškai gabeno lietuvišką literatūrą iš Prusų ir kaip caro žandarai jį persekiojo.

Šiais metais Lietuvos nepriklausomybės paminėjimas bus ne tik tuo svarbus, kad bus minima mūsų gimtojo krašto paliuosavimas iš po carizmo ir vokiečių okupacijos priespaudos, bet bus veikalas, kuris parodys, kaip Lietuvos žmonės per ilgus metus kovojo už atgavimą nepriklausomybės.

Kviečiame visus Toronto lietuvius atsilankyti.

Pradžia 8 valandą vakare.

V. R.
TLKLDA Sekretorius

Gerai Pavyko Liaudies Balso Vajaus Užbaigtuvės

Liaudies Balso Vajaus Moterų Komitetas surengė Liaudies Balso vajaus užbaigtuves vasario 6 dieną, kurios buvo labai pasekmingos.

Reikia pasakyti, kad ir šiuo kartu torontiečiai parodė didelę simpatiją Liaudies Balsui gausiai remdami jo naudai surengtą vakarienę. Ne tik skaitlingai atsilankė, bet ir aukomis prisidėjo. Draugė Kaptainienė, Masienė, Milerienė, Kevėžienė, Šimonienė, Berškienė, Ylienė, Pažėrienė, Dabrovolskienė ir Adomėlienė prisidėjo su aukomis. O draugas Šimonis padarė didelį įspūdį komitetui pasamdydamas muzikantus ir dar aukuodamas tris dolerius pinigais. Bortkevičius patarnavo su savo karu.

Per Pažėrienę gautas sekantis laiškas:

"Draugai!

"Gaila, kad negalime dalyvauti Liaudies Balso vakarienėj. Tačiau nenorime pasilikti kuom nors neprisidėję Liaudies Balso vajaus pravedimui. Tad siunčiame per drg. Pažierienę dovaną Liaudies Balsui, rankinį moterišką laikrodėlį.

"Su geriausiais linkėjimais:
"Stella ir A. Balčiūnai"

Pelno liko $20.00.

Visoms draugėms ir draugams, aukavusiems ir kuom kitu prisidėjusiems, komitetas taria širdingai ačiū.

Tuo pat svečius atsiprašo, jei kuris liko netinkamai pavaišintas. Mat kadangi svečių dalyvavo daugiau, negu buvo tikėtasi, tai jėgos buvo permažos tinkamam aptarnavimui.

Komitetas

Susirinkimas

Pranešame, ALDLD 162 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 14 dieną vasario, sekmadienyje, 2 valandą po pietų, 6 Denison Ave.

Visus narius kviečiame atsilankyti, nes turėsime daug reikalų aptarti. Taipgi, kurie dar nėsate gavę knygų "Gamta Ir Žmonės" ir "Povilas Jurka," susirinkime galėsite atsiimti. Be to, yra gautas "Raudonosios Armijos Albumas," galėsite pasižiūrėti.

Valdyba

Pranešame Toronto Lietuviams

Kad vasario 13 dieną, šeštadienį, 6 Denison Ave., yra ruošiamas Sūnų ir Dukterų Draugijos 1-mos kuopos balius. Dramos Grupė suvaidins dvi labai juokingas vienveiksmes komedijas "Pataikė" ir "Knarkia Paliepus."

Po vaidinimų bus šokiai. Grieš Sūnų ir Dukterų Draugijos 1-mos kuopos suorganizuotas orkestras.

Visus Toronto ir apylinkės lietuvius užkviečiame atsilankyti. Pradžia 8 val. vakare.

Įžanga tik 20 centų, o pasitenkinimo įgausite už visą auksinį dolerį.

Parengimų Komisija

SDKLSPD 1 Kp. 25 Metų Jubiliejinis Paminėjimas

BALANDŽIO 30 DIENĄ

Išrenduota Temple Teatras

Pereitam Sūnų ir Dukterų Draugijos 1-mos kuopos susirinkime buvo išrinkta komisija priruošimui draugijos 25 metų jubiliejinio paminėjimo. Komisija sykiu su kuopos valdyba turėjo posėdį ir išdirbo planus jubiliejiniam paminėjimui.

Nutarė ir išrendavo Temple Teatrą, 300 Bathurst Str., ant balandžio 30 dienos, penktadienį. Jubiliejiniam paminėjimui bus priruošta programa viena iš įdomiausių, kokios dar nebuvo Toronto liet. parengimuose. Bus perstatyta iš labai tolimos senovės lyrinė keturių veiksmų tragiška drama "Valdovo Sūnus." Šis veikalas tik ir bus galimas tinkamai perstatyti Temple Teatre prie gerų dekoracijų ir eliminacijų. Taipgi komisija nutarė išleisti vakaro programą. Prie šio darbo kviečiame visus draugijos narius prisidėti. Kurie turite pažįstamus biznierius arba kokių firmų menedžerius, pamėginkitė gauti pasveikinimą mūsų draugijai 25 metų jubiliejine proga, kaipo skelbimą biznio įstaigų arba firmų išdirbinių.

Komisijos Pirmininkas

Drg. Dabrovolskiui Darė Operaciją

Drg. M. Dabrovolskis guli Western ligoninėj (ant Bathurst Str., netoli Dundas Str. W.), Wardas D, kambarys 17. Ligoninėj žinomas po vardu M. Dabor. Draugui buvo padaryta operacija ir daktarai sako, kad ligoninėj turės išbūti apie 3 sąvaites. Draugas Dabrovolskis priklauso pašalpinei draugijai, tačiau patartina atlankyti ir be draugijos pasiuntimo. Lankymo valandos per visą dieną, bile laiku.

Korespondentas

S.D.K.L.S.P.D. 25 Metų Sukaktuvių Paminėjimas

Toronto.—Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija šiais metais mini dvidešimt penkių metų gyvavimo sukaktuves.

Per tą laikotarpį draugijos tikslas buvo organizuoti Kanados lietuvius į stiprią pašalpinę draugiją, kad ištikus nelaimei suteikti tinkamą pagelbą. Todel paskutiniuoju laiku labai smarkiai auga ir šakojasi—tvėriasi naujos kuopos lietuviais apgyventose vietose.

Tolimesniam minimos draugijos veikimo stiprinimui skelbiamas dvidešimt penkių metų jubiliejinis vajus tvėrimui naujų kuopų ir gavimui naujų narių į senas kuopas, su lengviausiomis sąlygomis, kokių nebuvo nuo pat draugijos įsikūrimo. Vajus baigsis su vasario mėnesiu 1937 metų. Kanadoj gyvenanti lietuviai nepraleiskite šios progos. Greit tokių sąlygų neturėsite, o gal ir visai jų nebus. Jei randasi penki asmenys nuo 16 iki 50 metų, tverkite kuopą. Jei nesiranda tokio skaičiaus, stokite į artimesnes kuopas, kurios yra išsimėtę po miestus ir miestelius. Nepaisant kur gyvenate ar dirbate, stokite pavieniais tiesiog į centrą. Skubėkite, nes minimos progos laikas visai trumpas. Rašykite tuojau centro sekretoriui klausdami informacijų, sekamu antrašu: K. Narusevičius, 147 Gore Vale Ave., Toronto, Ont.

Priklausyti šiai pašalpinei draugijai kiekvieno darbininkoės būtinas reikalas. Šiandieną esi sveikas, o ryt nežinia kas tavęs laukia. Kol dar sveikas, turi džiaugtis savo laime. Bet nereikia pamiršti ir tų, kurie šaukiasi į mus prašydami pagelbos. O būdami brolškos organizacijos nariais galėsime suteikti didžiausią paramą. Ko negali padaryti vienas ar keli, tas lengva atlikti organizacijai. Štai tik vienas pavyzdis iš stipriai organizuotos SDKLSPD:

Per pereitus 1936 metus bendras skaičius ligonių buvo 94. Šis skaičius išsirgo 450 sąvaičių. Pašalpų išmokėta $3,465. O kiek suteikta patarnavimų, lankant ligonius, palaidojant mirusius ir t.t. Už tai minima draugija užsipelnė aukštą vardą tarpe Kanados lietuvių.

Taigi, draugai ir draugės, paduokime vienas kitam rankas, būkime stipriai susirišę šios savitarpinės pašalpos draugijos ryšiu. Ir stengkimės, kad minint draugijos 50-tines sukaktuves narių skaičius būtų dvigubai didesnis.

J. Shinkūnas
Centro Iždininkas

MATO NEGYVO ŠUNIES "DVASIĄ"

Tūla James, gyvenanti prie Heybrook įlankos, netoli Plymouth, sakosi buvo išgąsdinta jos nudvėsusio šuniuko dvasios, kuri pasirodanti šešėlio pavidale, bet akys esančios visiškai aiškios. Kitą kartą šunelis "pasirodęs" visiškai pilname stovyje, kad net ponia šaukusi vardu.

Tokios pletkinirkės išgalvojo ir visus įventuosius.

Sūnų ir Dukterų K.L.S.P.D. Pirmas Suvažiavimas

Centro Komitetas nutarė šaukti šiais metais Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarp. Pašalpos D-jos pirmą suvažiavimą. Diena suvažiavimui dar nepaskirta, bet numatoma tokį suvažiavimą šaukti apie rugpiūčia mėnesio pabaigą ar rugsėjo mėnesio pradžią, Toronte. Kuopos turėtų ruoštis tokiam suvažiavimui iš kalno. Suvažiavimo tikslas bus paskelbtas vėliaus.

Rinkimai Centro Komiteto 1938-39 Metams

Šiais metais turi būti renkamas naujas Centro Komitetas. Toksai komitetas turi būti sudarytas iš artimiausių kolonijų, tai ir nominuoti galima tik iš artymiausių kuopų, kaip tai 1-mos kuopos, Toronte, ir 2-ros kuopos, Hamiltone. Sulig konstitucijos taisyklių, nominacijos turi prasidėti nuo dabar, tad ir nominacijų blankos yra išsiuntinėta kuopoms. Gavę tokias blankas kuopos prašomos nominacijas atlikti artimiausiam savo susirinkime ir užpildę grąžinkite centrui, nevėliau jose numatytu laiku.

Kaip Eina SDKLSPD Vajus

Nekurios kuopos per šias dvi sąvaites pasistumėjo gana žymiai pirmyn, kaip tai 4-ta kuopa pralenkė net kitas didesnes kolonijas ir žada pasiimti pirmą dovaną ir nėra abejonės, kad taip gali įvykti. Kogi kitos kolonijos laukia, kur dirva nei kiek neblogesnė, kaip ir 4-toj kuopoj? O gal pasirodys pabaigoj vajaus? Bet vajaus laiko beliko nepilnai trys sąvaitės, labai trumpas laikas, o dar iki kvotos išpildymui daug reikia padirbėti. Kuopos naujų narių gavime stovi sekančiai:

Kuopa	Kiek narių
1-ma	57
2-ra	6
3-čia	6
4-ta	13
5-ta	15
7-ta	4
8-ta	7
Viso gauta naujų narių	108

Tai dar nėra nei pusė užsidėtos kvotos. Centro Komitetas atsikreipia į visų kuopų komitetus ir vajininkus, kad nors į pabaigą vajaus pasistengtų įtraukti kuodidžiausį skaičių naujų narių į Sūnų ir Dukterų Draugiją.

K. Narusevičius
Centro Komiteto Sekret.

Priešfašistinių Kalinių Naudai Šokiai Hamiltone

Vasario 13, šeštadienį, Komitetas Lietuvos Liaudžiai Ginti kartu su vokiečių darbininkais rengia šokius Westminster Hall, 98 McNobb St., kampas Vine St. Užkviečiame visus Hamiltono ir Toronto bei plačios apylinkės lietuvius atsilankyti. Galėsite praleisti gražiai laiką. Pelnas skiriamas priešfašistiniams kaliniams, kurie pūsta Lietuvos kalėjimuose. Tai bus pirmas toks parengimas Hamiltone.

Pradžia 7.30 val vakaro. Bus geras orkestras.

J. Ridikas
Sekretorius

Hamiltoniečiams Pranešimas

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks 14 dieną vasario 1937 m. 2 valandą po pietų, lenkų svetainėj ant Edward St.

Pasibaigus susirinkimui įvyks draugiškas teismas, dalyvaujant Kanados Veikiančio Komiteto atstovams iš Toronto. Bus sprendimas temoje: Ar tikrai J. Baličas yra organizacijų kenkėju, kaip korespondentas X aprašė "Iš Hamiltono kampelio" Liaudies Balse, 28 dienos sausio laidoje.

Todel kviečiu skaitlingai dalyvauti Hamiltono ir apylinkės lietuvius ir pasmerkti ar išteisinti kaltinamąjį.

J. Baličas

Redakcijos prierašas: Kadangi mes turime po visą Kanadą daug korespondentų, kurie aprašo vietinį lietuvių veikimą, tai negalime žinoti, ar jie visada žinias paduoda teisingai, ar ne. Mes iš savo pusės norime, kad žinios būtų paduotos kuoteisingiausios ir kad nebūtų nei vienas asmuo užpultas bereikalo. O kadangi iš Hamiltono rašytoje korespondencijoje buvo apkaltintas J. Baličias, kaipo kenkiąs organizacijoms ir dabar draugas sutinka stoti prieš draugišką teismą, mes tokį žingsnį užgiriame ir raginame rašiusį korespondentą X dalyvauti tame teisme. Atsisakius korespondencijos autoriui stoti į teismą ir viešai apginti savo rašinį, pilnai paskaitysime jį viso to kaltininku. Tad tikimės, kad taip viena, taip ir kita pusė dalyvaus teisme.

Prie to, teisme turėtų dalyvauti ne tik K.V.K. atstovas, bet ir Sūnų ir Dukterų Draugijos atstovas, nes incidentas kilo tos draugijos susirinkime ir visa byla su ją bus surišta.

Prašo Atsišaukti Del O. Ziberto Palikimo

Gavome nuo draugo P. Šakalio iš Geraldton, Ont., trumpą aprašymą apie nusižudymą Osvaldo Zyberto ir iškarpą iš vietinio laikraščio, bet kadangi kito korespondento tas įvykis buvo aprašytas, tai nekartojame tų pačių žodžių, tik pranešame, kad P. Šakalis kreipėsi į visus, ar nėra jo kokių giminių ir pažįstamų Kanadoj. O Zybertas paliko apie keturių tūkstančių dolerių vertės turto ir jį testamentiniai, laiške, užrašė savo motinai.

Kas norite smulkesnių žinių sužinoti, tai draugas P. Šakalis prašo kreiptis pas jį šiuo antrašu: P. Šakalis, P.O. Geraldton, Ont.

Ar Sklokininkai Siekia Darbininkų Vienybės

Big Island, Ont.—Mūsų kolonija maža, bet laikraščių turime visokių. Mes ypatingai įdomaujamės trimis, kurie mūsų pirmesniu manymu gina darbininkų reikalus. Tai yra, skaitome Liaudies Balsą, Keleivį ir Naująją Gadynę. Tačiau pavarčius šių laikraščių lapus, tuojau matosi kiek kuriam laikraščiui rūpi darbininkų reikalai. Susipažinę su Naująją Gadyne nustebom. Jie sakosi esą komunistai, bet komunistus biauriausiais žodžiais kolioja. Sakosi, kad rūpinasi darbininkų vienybe, bet atsiskyrė ir nenori su darbininkais turėti jokio bendro veikimo. Naująjai Gadynei reikia aukų. Jankauskas kviečia net po dešimtinę aukuoti, bet tuo pačiu laiku plūsta Liaudies Balsą kam jam reikalingos aukos. Argi ne puiki logika.

Ispanijos klausimu sklokininkai neva stoja už liaudies kovotojus, bet Liaudies Frontą ignoruoja. Taipgi bara Keleivio redaktorių Michelsoną, kam jis "klauso" Bimbos ir renka aukas del Ispanijos. Toliau kritikuoja Norman Thomas'ą, kam pastarasis "klauso" Browderio ir nori organizuoti "Debso kolumną." Sklokininkų nuomone Ispanijos žmonėms pasiųsti ginkluotą pajėgą yra nenaudinga (taip ir fašistai sako), sako, kad pagelbėti galima kitokiu būdu, bet kokiu—nenurodo.

Beje, tūlas windsorietis rašo, kad Naująją Galima Lietuvon pasiųsti. Argi ne puiku! Mums atrodo, kad Smetona turės atsiskubinti pas juos su medaliu.

Nepartinis Lumberdžekis

Klaidų Pataisymas

Skelbiant aukavusių Liaudies Balsui pavardes, nenoroms įsibriovė nemalonios klaidos: buvo praleistas draugas Šlėnis iš McKenzie Island, aukavęs dešimts dolerių. Draugo Šlėnio už padarytą klaidą atsiprašome.

Iš Big Islande aukavusių saraše praleistas draugas Duzinchuk, aukavęs 20 centų ir S. Sanberski aukavęs ne $3.50, bet $2.50. Už padarytas klaidas draugų atsiprašome.

VYSKUPAI JAU PRADEDA AGITUOTI UŽ KARĄ

Londonas, Anglija, Vasario 6.—York'o arcivyskupas pareiškė, kad "gali būti krikščioniška pareiga užmušti."

"Krikščionys gali kovoti už savo šalį," jis pridėjo.

"Mes manome, kad bomba su užrašu 'Su Genevos meile' yra nei kiek ne geresnė," pareiškė kitas, smerkdamas vyskupą, "kaip numesta kokio nors diktatoriaus."

Tokios diskusijos rodo, kaip bažnyčia rengia darbininkus karui.

Kirkland Lake, Ont., Vasario 6.—Šio miesto valdyba davė leidimą rinkti aukas Ispanijos liaudies paramai po visą miestą ant gatvių kampų.

Aukų rinkliava atsibus vasario 10 dieną.

AUKOS

Port Arthure, Ont. Drg. F. Ambrose, atsinaujindamas metams prenumeratą, prisiuntė dar vieną naują skaitytoją ir $1.00 aukų.

Waterdown, Ont. Drg. K. Milašević ius, atsinaujindamas metams prenumeratą, prisiuntė $1.00 aukų per drg. Galdiką.

Toronto, Ont. Surinko drg. R. Antanavičienė. Po 50 c. aukavo: Antanavičienė ir Šutienė. Po 25 c.—Semel ir Strolis. Viso $1.50.

Toronto, Ont. Surinko drg. O. Adomelienė. Kamičaitis $1.00, Po 25 c.—Rochman, Kizys ir Frent, Nejskaitoma 15 c. ir Adomelienė 10 c. Viso $2.00.

Toronto, Ont. M. Guoba pridavė nuo draugų: P. Jakubauskas $3.00, W. Strazevičius $1.00 ir V. Zilis $1.00. Viso $5.00.

Red Lake, Ont. Per drg. J. Narusevičių $8.00 aukų nuo redleikiečių, tik nepažymėta kas kiek yra aukavę.

Montreal, Que. Draugė K. Velikytė, atsinaujindama metams prenumeratą, aukavo laikraščiui $1.25.

Winnipeg, Man. Surinko drg. P. Jankaitis kempėse. Jankaitis $1.50. Po 25 c. aukavo: Slapak, Mikšys, F. Jankus, Pikšrys ir Barisov. Po 15 c..—Leochko, Tsychuk, Skonrow, Bayko ir Brown. Po 10 c.—Trojon, Petryshin ir Tony. Viso $4.00.

Fort William, Ont. Surinko drg. J. Karons. Ambrose F. $1.00, Karons 80 c. Po 50 c.—Mikonis ir Kartograi. Po 10 c.—Koricki ir Werosh. Viso $3.00.

Sudbury, Ont. Surinko A. Bernotas. Ąžuolas P. $2.00, Banaitis J $2.00, Janavičius P. $1.00. Po 25 c.—Aleknavičius ir Briedis. Viso $5.50

Sudbury, Ont. Surinko drg. S. Survila. P. Matulaitytė $1.00. E Juškevičaitė 50 c. Po 25 c.—Tamošauskas ir Genaitis. Viso $2.00.

Sudbury, Ont. Surinko drg. B. Siriūnienė. Garbuzas C. $5.00, A. Siriūnas $2.00. Po $1.00 aukavo: Murza, Klusas ir Survila. Viso $10.00.

Toronto, Ont. Surinko drg. Z. Jakavičienė. Po 25 c. aukavo: Jokintow ir Jauga. Viso 50 c.

Rochester, N. Y., USA. Surinko drg. R. Braus. Po $1.00 aukavo: Duseika, Telksnis, Braus, Mikitai, Yvoškevičius, Černiauskas ir Barzdaitis Po 50 c.—Čereška, Totoris, Klimašauskas, Repšis, Baltakis, Švedas Gužauskienė, Yančis, Pauža, Stančikas, Andrius, Sovoge, Balzeris ir Yvonaitis. Po 25 c.—Bulis, Vilaniškis Galinat, Kauragis, Duoba, Morkevičius ir Brazas. Po 10 c.—A. Duoba ir Sanvaitis. Viso $15.95.

Geraldton, Ont. Surinko drg. Geradtonietis. Po $2.00 aukavo: Jakunas ir Vasiliauskas. Buta $1.35, Bružas $1.00. Po 50 c.—Horen, Dregel, Makovecky ir Lachtuk. Po 25 c.—Duchok, Dostock, Flater, Vachon, Savchuk, Halo, Christinson, Litkovski ir Kaskow. Po 10 c.—Ribak, Maticio, Andrei ir Harison Viso $11.00.

Huron Bay, Ont. Surinko drg. B. Giedraitis. Giedraitis $1.00. Po 50 c. aukavo: Mitalas ir Malickas. Viso $2.00.

Grand Rapids, Mich. Surinko drg. O. Daukšienė. Daukšai 50 c. Po 25 c. aukavo: Wilkunas, Bastys, Friend, W. Daukša ir Arminas. Po 15 c.—Korsikas, Rasikienė, Senkus, Balsys Krosas 12 c. Po 10 c.—Rose, Rinkevich, Kay, Malishausky, Burcon, Jakus, Jakubauskas, Ambrosas, Grigalis, Adomaitis, Apocenko, Antonaitis, Dzingu, Andriuch, Gorbak ir Paliukas. Viso $4.27.

Kenora, Ont. Surinko drg. Wm Butrimas. Po 50 c. aukavo: Ruzelė ir Williams. Po 25 c.—Maleckas ir Juška. Viso $1.50.

Winnipeg, Man. Surinko drg. J Paliliūnas. Paliliūnas $1.00, Daubaras 50 c., Noris 45 c. ir Karklin 25 c Viso $2.20.

Winnipeg, Man. Surinko drg. P Gutauskas. Gutauskas $3.00, Zasas $1.00. Po 50 c. aukavo: Pauplys, Laušunskas ir Barycky. Po 25 c.—Sabal Novogrodskis, Šilinskas ir Goodman Po 10 c.—Matekunas, Strzekc, Stupak, Pankus ir Los. Nowak 5 c. Viso $7.05.

Flanders, Ont. Surinko drg. A. Petniūnas. Spakauskas $2.50, Petniūnas $2.00. Po $1.00 aukavo: Juodzevičius ir Karans. Po 25 c.—Kunigauskas Sugedas, Setul, Frolow, Shevels ir Paulik. Shradko 18 c. Po 15 c.—Koval, Kachkauski, Houchruk ir Ivanega. Po 10 c.—Kurtell, Kurcharil ir Konoval. Sebons 5c. Viso $9.13.

Fort Frances, Ont. Surinko draugai A. Juckevičius ir F. Tumėnas. Po 25 c. aukavo. Juckevičius, Tumėnas Slatiak, Tamošiūnas, Ambrose, Stanisk, Ranchak, Wolkow, Dlug, Stadnicky ir Partenuk. Partriw 15 c. Ranon 15 c., Batanich 5 c., Malickas 15 c. ir 22 asmenys aukavę po 10 c. kurių pavardės daugelio neįskaitomos Viso surinkta $5.45.

Prud Home, Sask. Surinko drg. Stadalinskas. A. Stadalinskas $1.00. Po 25 c.—Hawrichin ir Stefaniuk. M. Stefaniuk 35 c. Po 10 c.—7 asmenys ir po 5—3 asmenys. Viso $2.85.

Bienfait, Sask. Surinko drg. J. Plačenis. Plačenis $1.00, Konoprav 50 c. Po 25 c.—Uža, Namavičius, Bugailiškis, Brookes ir W. Brookes. Burokas 15 c. ir Burokienė 10 c. Viso $3.00.

Bienfait, Sask. Nežinoma kas surinko. Aukavę: Šnaider 50 c., Lyskavič 40 c. Po 25 c.—Laskauskas, Pyragis ir Smaka. Butkus 15 c. Po 10 c.—Budris ir Romyk. Viso $2.00.

Sudbury, Ont. Surinko drg. J. Striška. Veta $1.00 ir Bijūnas $1.00. Viso $2.00.

Sudbury, Ont. Surinko drg. F. Balčiūnas. Skuda ir Bernas aukavo po 50 c. Neįskaitoma pavardė 50 c. Po 25 c.—K. J., V. J. ir Skuodis. Viso $2.25.

Toronto, Ont. Surinko drg. A. Palait. Cavelles 25 c. Po 15 c.—Palait Morkunas, Surma ir Rose. Po 10 c.—Urbas ir Motkems. Viso $1.05.

Toronto, Ont. Surinko drg. E. Surdokienė. B. Grusas $1.00, L. M 20 c. Po 15 c.—Zallanek ir Matyosek. Po 10 c.—Rekos ir Vilkas Viso $1.70.

Toronto, Ont. Surinko drg. S. Silver. Silver 25 c., Federman 15 c. Ditkof 5 c. ir 7 asmenys po 10 c. Viso $1.15.

Toronto, Ont. Surinko drg. J. Vaitkus. Vaitkus $2.00 ir Bartell 50 c. Viso $2.50.

Toronto, Ont. Surinko drg. J. Margelis. Margelienė O. 50 c. Po 25 c. aukavo: Rouel, Simon, Purvys ir Raila. Po 10 c.—Kaulas, Kuniutis ir Gutman. Šimonienė 15 c. Viso $1.95.

Toronto, Ont. Surinko drg. L. Vilkienė. Po 25 c. aukavo: Vilkienė, Viliūnas ir Račys. Po 15 c.—Bučis, Jollen. Po 10 c.—Vilkas, Bernatavičienė, Zykus, Kazlauskas, Peter ir Povilaitis. Viso $1.65.

Toronto, Ont. Surinko drg. J. Sarapienė. Sarapienė $1.00, Lapienis 20 c. Po 10 c.—Strimas ir Janulis. Viso $1.40.

Toronto, Ont. Surinko drg. E. Dabrovolskienė. Nuo savęs aukavo 50 c. Po 25 c.—Rušenas ir Litvinuk. Viso $1.00.

Welland, Ont. Surinko drg. V. Romanas. Romanas $2.00, Ališauskas 25 c. Po 15 c.—Rekštys, Diak, Retink ir Craso. Po 10 c.—Krezenovsky ir Stark. J. Krezenovsky 5 c. Vivo $3.10.

Toronto, Ont. Surinko drg. A. Ylienė. Dr. Chaikoff $4.00, Furniture store $3.00, Rothbarts Drug Stores $2.00, Workers Cooperative $2.00. Po $1.00—Richman A., Schlachter ir Dr. Golden. Robinson Loundry 75 c. Po 50 c.—Victoria bakery, Petrick, Workers restaurant, Star Shoe ir Mijewski. Ewaska 25 c. Viso $17.50.

Calgary, Alta. Surinko drg. W. David. Kaziūnas 50 c., Makarevičius ir Stalin po 25 c. Luckas ir David po 10 c. Viso $1.20.

Calgary, Alta. Surinko drg. B. Shewchuk. Halachon 50 c., Bennet 35 c., Pakštis 25 c. Po 15 c.—Shahos ir Shewchuk. Po 10 c.—Finkevich, Vuskov, Adams, Arnold ir Koval. Po 5 c.—Rupeka ir Kozlovsaka. Viso $2.00.

Calgary, Alta. Surinko drg. R. Banevičius. Banevičius 25 c., Sheibak 10 c. Viso 35 c.

Sudbury, Ont. Surinko drg. S. Rakštys. Po 25 c. aukavo: Miller ir Rockson. Rentala 15 c. Po 10 c.—Peltonen, Anderson ir Rheino. Po 5 c.—Lanti ir Taiva. Viso $1.05.

Sudbury, Ont. Surinko drg. F. Jančys. Mazrimas $1.00.

Waterbury, Conn., USA. Surinko drg. M. Vaitonaitė. Po 25 c. aukavo: Krasnickas, Žemaitis, Pradun, Achamčiuk, Velley, Janusevičius, Degimas, Sabutis, Kazlauskas ir Medelis. Po 20 c.—Sutkaitis, Vaitonaitė ir A. Degimas. Po 10 c.—Vaitonis, Latvis, Kičias, Sadula, Danusevič, Giraitienė, Muleranka, Valaitis ir Bokas. Viso $4.00.

Sovietų Sąjunga Prielankiai Žiūrės į Belaisvius

Maskva, Vasario 6.—Sovietų Sąjunga truputį pakeitė apsigynimo įstatymus. Sulyg naujų įstatymų, Sovietų Sąjunga, jei kas ją užpuls, nesilaikys pasyvio gynimosi, bet puls ant užpuoliko ir naikins jį iki jis bus sunaikintas.

Tuo pačiu laiku bus prielankiai atsinešama į tuos, kurie pasiduos į Sovietų rankas. Su tokiais bus elgiamasi draugiškai.

Sovietų Sąjunga, atsitikime karo, aišku, stengsis paveikti į užpuolančios armijos kareivius, nurodinėdama, kad ji nenori su jais kariauti. Bet jei tas negelbės, tuomet parodys, kaip bolševikai kovoja.

JAU LAIKAS UŽSISAKYTI 1937 METAMS LIETUVIŲ SOVIETINĖS LITERATŪROS, POLITIKOS, IR VISUOMENĖS MOKSLŲ MĖNESINĮ DARBININKŲ ŽURNALĄ

"Priekalas"

"PRIEKALAS" 1937 metais rūpinsis dar plačiau nušviesti socialistinį SSRS gyvenimą, duodamas nuodugnių straipsnių, aprašymų, bruožų, vaizdelių ir t.t. Plačiai ir sistematiškai "Priekale" bus nušviečiamas SSRS lietuvių darbo masių gyvenimas.

"PRIEKALAS" yra vienintėlis žurnalas, kuris atydžiai seka Lietuvos politinį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą, darbo masių kovą, Lietuvos spaudą, literatūrą ir t.t. 1937 m. šių klausimų gvildenimas ir nušvietimas "Priekale" bus dar sistematiškesnis ir pilnesnis. Visi, ką įdomauja Lietuvos gyvenimas, negali apsieiti be "Priekalo."

"PRIEKALAS" ypatingos domės kreipia lietuvių revoliucinės literatūros vystimui. "Priekale" bendradarbiauja visos geriausios lietuvių revoliucinės literatūros jėgos. 1937 m. "Priekale" tilps daug naujų lietuvių revoliucinės literatūros kūrinių (eilių, apysakų, vaizdelių ir t.t.)

"PRIEKALAS" 1937 m. paskirs daug vietos istorijos klausimais. Specialiai numeriai bus pašvęsti 20-metinėms Didžiosios Spalio revoliucijos sukaktuvėms, lietuvių darbo masių dalyvavimui toje revoliucijoje. Spalio revoliucijos įtakai į proletarinę revoliuciją Lietuvoje ir t.t.

"PRIEKALAS" 1937 m. sistematiškiau ves lietuvių literatūros kritiką, nagrinės kaip dabarties, taip ir praeities rašytojus, duos nuolatinę naujų knygų ir žurnalų apžvalgą. 1937 m. "Priekale" specialiai bus pažimėtos 100 metų Puškino mirties ir 20 metų J. Janonio mirties sukaktuvės.

"PRIEKALAS" 1937 m. daugiau rašys apie lietuvių darbo masių gyvenimą Amerikoj, Pietų Amerikoj, Kanadoj ir t.t.

"PRIEKALAS" 1937 m., nesumažindamas savo dydžio, duos kiekvienam numeryj papildomai keletą puslapių vaizdžių iliustracijų specialiam popieryj.

Paraginkit užsisakyti "Priekalą" 1937 m. savo draugus ir pažįstamus.

Visi, kas užsisakys ligi 15 sausio 1937 m. "Priekalą" visiems metams, gaus dovanai (sulig pasirinkimo) vieną iš šių knygų:

1. K. Marksas ir F. Engelsas "KOMUNISTŲ PARTIJOS MANIFESTAS"
2. A. J. Višinskis "KALTINIMO KALBA TROCKISTŲ-ZINOVJEVIEČIŲ TERORISTINIO CENTRO TEISME"
3. V. Leninas "IMPERIALIZMAS, KAIP AUKŠČIAUSIAS KAPATALIZMO LAIPSNIS"
4. J. Stalinas "DEL LENINIZMO KLAUSIMŲ"
5. J. Stalinas "MARKSIZMAS IR TAUTINIS KLAUSIMAS"
6. Janonio raštai.

Kas surinks nemažiau 10 metinių ar 20 pusmetinių prenumeratų, gaus premijas.

"Priekalo" kaina 1937 m. pasilieka ta pati:

SSRS: metams—3 r. 60 k.; 6 mėn.—1 rub. 80 k. Šiaurės ir Pietų Amerikoj, Anglijoj ir kit: metams—1 dol.; 6 mėn.—50 c.; atskiras ekz.—10 centų.

Išsirašyti "PRIEKALĄ" ir visais reikalais kreiptis: Ul. 25 Oktiabria 7, Izd-vo Inostrannich rabočich v SSRS, "Priekalas."

Amerikoj "Priekalą" galima užsisakyti per "Laisvę": 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y.

Kanadoje per Liaudies Balso administraciją.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

BALTASIS ŠVEDŲ LAIVYNAS

Nuolatinis susisiekimas

NEW YORK—KLAIPĖDA

Per Gothenburgą, Švediją

Patogi, Greita Kelionė Pigios Laivakortės

Išplaukimai laivų iš New Yorko

DROTTNINGHOLM, Sausio 20,
Vasario 16, Kovo 13,
GRIPSHOLM, ---------- Kovo 18,
DROTTNINGHOLM, --- Bal. 15.

Platesnes žinias apie kelionę teikia nemokamai ir parduoda laivakortes visi autorizuoti laivakorčių agentai ir visi Švedų Amerikos Linijos skyriai.

SWEDISH AMERICAN LINE
MONTREAL, QUE., 1410 Stanley St.
HALIFAX, 71 Upper Water St.
WINNIPEG, 470 Main St.
CALGARY, Union Building

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE

143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344

Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.

S. Heifetz, menedžeris

Lit. TSR Knygų Rūmų Knygų Saugykla